TWEEDE JAAR, N°. 320. 1838. ZATURDAG, 24 NOVEMBER.

DE AVONDBODE,

ABONNEMENT
AAN HET BUREAU VAN HET BLAD,
Warmoesstraat, N°. 206.
en bij alle Boekhandelaars en Postkantoren van het Rijk.

Brieven, Gelden, enz., moeten *franco* worden ingezonden.

ALGEMEEN NIEUWSBLAD

PRIJZEN
VOOR 3 MAANDEN,
te *Amsterdam*........................ *f* 7 —
en *Buitensteden* franco.................. - 8.—

Advertentien.
ZEVEN REGELS of minder.................. *f* 1.75.
Elken regel meer........................ - 25.
ZEGEL voor elke advertentie en herhaling.... - 35.

voor Staatkunde, Handel, Nijverheid, Landbouw, Kunsten en Wetenschappen.

Gymnasiën en Middelbare Scholen.

Toevallige omstandigheden zijn oorzaak, dat onze beschouwing van het verslag, door het gouvernement gegeven, over den staat van het openbaar schoolwezen, sedert ons nommer van den 1 Sept. tot heden niet is vervolgd geworden. In dien tusschentijd is bij eenige stedelijke besturen het ontwerp tot rijpheid gekomen, om aan het middelbaar onderwijs eene betere inrigting te geven. Waren wij met eene ruime hoeveelheid verwaandheid begiftigd, dan zouden wij welligt die uitkomst toeschrijven aan onze artikels over de Latijnsche en middelbare scholen.(Nos. 246, 247 en 248). Doch wij schrijven ons zelven een' zoodanigen invloed niet toe; en zouden het zelfs betreuren, indien onze artikels daarover zóó spoedig van uitwerking geweest waren, dewijl het dan bij die stedelijke besturen aan het bezadigd en rijp overleg, den Nederlander zoo eigen, zou ontbroken hebben. Wij willen die overeenstemming tusschen onze aanmerkingen en de handelingen van eenige stedelijke Regeringen enkel aangemerkt hebben als een bewijs, dat onze denkbeelden over het onderwijs in het algemeen weêrklank vinden bij de verlichte mannen van ons Vaderland; en dat in die gevallen, waar men er tot nog toe niet aan gedacht mogt hebben, de verwezenlijking te beproeven der denkbeelden, omtrent het openbaar onderwijs, door ons in eenige artikelen ontwikkeld, die denkbeelden evenwel eene ernstige behartiging verdienen.

Het stedelijk bestuur van 's Gravenhage behoort onder die, welke aan de Latijnsche school eene belangrijke uitbreiding gegeven hebben. De middelbare school en de Latijnsche school zijn vervallen, en een stedelijk Gymnasium heeft beiden vervangen. Met deze nieuwe en belangrijke inrigting willen wij ons eenige oogenblikken bezig houden, voorzeker om het goede aan te prijzen, maar ook om hetgene ons gebrekkig voorkomt te doen opmerken.

Het doel van het Gymnasium te 's Gravenhage is voorbereiding tot de Hoogeschool, voorbereiding tot de militaire betrekkingen, dat wil zeggen voor de militaire Academiën te Breda en te Medemblik, en voorbereiding tot burgerlijke betrekkingen; — en is bestemd in het algemeen te geven datgene, wat voor eene beschaafde opvoeding verlangd wordt.

Wat talen en letterkunde aangaat, zal zich het onderwijs uitstrekken tot het Grieksch, Latijn, Nederduitsch, Fransch, Hoogduitsch en Engelsch. Wij moeten ten hoogste goedkeuren, dat de jongelingen met enkel met die talen, maar ook met de letterkunde dier talen worden vertrouwd gemaakt. Men houde echter wel in het oog, dat, wat de onderwijzers der levende talen aangaat, een bekwaam taalonderwijzer, als zoodanig, niet tevens genoegzaam met de letterkunde bekend is, om ook daarin tot gids te kunnen strekken. Voor het eerste is het kennen en behoorlijk toepassen der taalregels voldoende, of kan althans niet meer gevorderd worden, dan een helder en logisch indringen in de regels der taalkunde, doch tot het tweede, behoeft men daarenboven eene uitgebreide belezenheid, de gaaf van vergelijking, en een' gevormden smaak. Daartoe is universitaire vorming wel niet noodwendig, doch de vereischten kunnen, zonder voorafgaand onderzoek, althans, eerder verondersteld worden bij den man, die aan eene hoogeschool zijne wetenschappelijke opleiding erlangd heeft, dan bij een' ander onderwijzer.

Met eenige bevreemding missen wij in de opgave afzonderlijke onderwijzers voor de Nederlandsche taal- en letterkunde, alsmede voor de geschiedenis en aardrijkskunde. Deze vakken zijn die, waarvan gezegd wordt, dat zij aan onderwijzers, met andere vakken belast, kunnen worden opgedragen. Moeten dan die zoo hoogst belangrijke vakken als bijzaken worden beschouwd? Behooren zij niet inzonderheid bij den Nederlander een wezenlijk bestanddeel eener beschaafde opvoeding uit te maken? Een beschaafd Nederlander behoort met de kennis van geschiedenis en aardrijkskunde toegerust te wezen, behoort zich vooral in zijne eigene taal met zuiverheid, juistheid, kracht en sierlijkheid te kunnen uitdrukken. Kan dit wel het geval zijn, wanneer die vakken van onderwijs door den onderwijzer als bijzaak worden behandeld? Evenmin kunnen die vakken aan eenen vreemdeling worden toevertrouwd, hoe bekwaam zoodanig vreemdeling overigens voor de taak mogt zijn. Welke bekwaamheden hij ook hebben moge, wij vermeenen, dat het bijna onmogelijk is, dat hij de fijnste schakeringen onzer taal behoorlijk zal kunnen onderscheiden, waarop hij toch zijne kweekelingen opmerkzaam dient te maken; evenmin zal hij de geschiedenis van Nederland en de geschiedenis van Europa uit dat oogpunt beschouwen en voordragen, dat hij voor Nederlanders een geschikt onderwijzer in de geschiedenis worde.

De jongelingen moeten den ouderdom van 12 jaren bereikt hebben, alvorens tot het Gymnasium te kunnen worden toegelaten, en dan nog, moeten zij, onder anderen, bewijzen geven, van wel bedreven te zijn « in de gronden der Nederduitsche en Fransche talen, en de beginselen der aardrijks- en geschiedkunde. » Deze bepalingen kunnen wij niet anders dan toejuichen; doch wie gevoelt niet, dat, juist dien ten gevolge, er voor het Gymnasium eene grootere behoefte bestaat aan leeraren, in staat den Nederlandschen stijl en de Nederlandsche letterkunde te onderwijzen, aan leeraren, die met de Nederlandsche geschiedenis grondig bekend zijn, die in de algemeene geschiedenis en in de aardrijkskunde behoorlijk onderrigt geven kunnen.

Allezins navolgenswaardig is de bepaling, dat de jonge lieden in den regel zekeren ouderdom moeten bereikt hebben, dat zij zekere kundigheden medebrengen, en dat de toelating tot het Gymnasium slechts eenmaal in het jaar plaats hebbe. De kundigheden der leerlingen zijn op die wijze meer gelijk; de onderwijzers weten beter, waar zij hunne taak kunnen aanvangen, en zij hebben het verdriet niet, van door nieuw bijkomende leerlingen in den geregelden voortgang van hun onderwijs gestoord te worden.

Met leedwezen vernemen wij, dat de jongelingen, niet bestemd om de Hoogescholen te bezoeken, evenwel « eenige algemeene kundigheden » in het Latijn zullen erlangen. Wij begrijpen daarvan eensdeels het nut niet, en anderdeels vreezen wij, dat hierdoor de grond moge gelegd worden tot oppervlakkigheid. Hebben de jongelingen het Latijn noodig, dan zijn « eenige algemeene kundigheden » niet genoegzaam, en het ware hun oneindig beter den vier- of vijfjarigen cursus te volgen; — hebben zij, daarentegen, het Latijn niet noodig, dan zijn die algemeene kundigheden, welke zij verkrijgen, enkel geschikt, om hen tot oppervlakkige betweters te maken.

De betaling van minervalia, honoraria en dergelijke, zal voortaan afgeschaft zijn. — Dit, verbonden aan het genot van voldoende vaste jaarwedden, door de onderwijzers uit de stedelijke kas, moet goedgekeurd worden door allen, die den regtmatigen wensch koesteren, dat de onderwijzers [illegible] is het, dat bij de bepaling dier bezoldingen niet uit het oog worde verloren: *en* dat de leefwijze, vooral de huishuur, in de Residentie zeer duur is, *en* dat de onderwijzers aan het Gymnasium tot den fatsoenlijken stand behooren, zoowel als hunne leerlingen. Indien wij wel onderrigt zijn, dan kan er geene redelijke vrees bestaan, dat de bezoldingen, door het stedelijk Bestuur van 's Gravenhage te karig zullen bepaald worden.

Voor de leerlingen van het Gymnasium, is het schoolgeld 's jaars bepaald op *f* 100 — onverschillig tot welke afdeeling der school zij behooren. Die som is voorzeker niet te hoog, wat deswege door sommigen moge in het midden gebragt, of daaromtrent gezegd zijn. — Het ware echter niet ondoelmatig, voor één *tweeden* en voor één *derden* zoon, welke gelijktijdig het Gymnasium bezocht, den prijs wat minder te stellen dan *f* 100 — (1), natuurlijk slechts zoo lang als er, metderdaad, twee of drie zoons, uit hetzelfde huisgezin, de lessen van het Gymnasium bijwonen. Hierin zoude eene kleine tegemoetkoming gevonden worden, voor fatsoenlijke ouders, die met vele kinderen zijn gezegend.

Zelner het einde onzer beoordeeling van het 's Gravenhaagsche Gymnasium, waarin wij gelegenheid hebben gevonden, onze denkbeelden over zoodanige inrigting verder uit een te zetten. — Mogt soms iemand meenen, dat wij er ons wat lang bij hebben opgehouden, hij bedenke, dat het stedelijk bestuur van 's Gravenhage bekend is als veel over te hebben voor het onderwijs, en dat, uit dien hoofde, het voorbeeld, door de Residentie gegeven, een' dubbelen invloed moet uitoefenen. Ons doel overigens, in gispen en in prijzen, is geen ander geweest, dan dat, hetwelk zich het stedelijk bestuur van 's Gravenhage heeft voorgesteld: zooveel in ons vermogen is, bij te dragen tot de verbetering van het onderwijs.

NEDERLAND.

AMSTERDAM 23 Nov. Bij een dezer dagen genomen Koninklijk besluit, zijn de heeren onder-constructeurs bij de Nederlandsche marine H. Buijs en P. J. Jansen bestemd tot het doen eener reize naar de West-Indiën, ten einde aldaar te onderzoeken, in hoe verre het hout, voortkomende uit de Surinaamsche bosschen, enz., nuttig zoude kunnen zijn tot het bouwen van schepen voor de Nederlandsche marine.

— Men schrijft ons van den Helder, dat den 26 dezer van daar zal uitzeilen, het koopvaardijschip *de stad Utrecht*, kapitein Rolff, aan boord hebbende acht officieren, bestemd voor de dienst in de Oost-Indiën.

— Men verzekert, dat de Regering, om onderscheidene redenen, *niet* kan te gemoet komen, aan het in de afdeelingen van de Tweede Kamer uitgedrukt verlangen, ten einde de tarieven voor de advocaten, procureurs, deurwaarders, enz., slechts bij wijze van besluit en van proefneming voor den tijd van drie jaren vast te stellen, ten einde dit besluit nader, met de veranderingen, welke men door de ondervinding noodzakelijk mogt geoordeeld hebben, in eene wet voor te dragen.

— Bij eene ministeriële resolutie is dezer dagen vastgesteld, dat de briefwisseling van en met den procureur-generaal bij den Hoogen Raad treden zal in het volle genot van den geheelen vrijdom van briefport, vroeger aan de correspondentie van en met den procureur-generaal bij het voormalig hooge geregtshof toegekend; dat de procureurs-generaal bij de provinciale geregtshoven, mitsgaders de officier van justitie bij de criminele regtbank te Amsterdam, denzelfden vrijdom zullen genieten voor hunne correspondentie over dienstzaken onderling, mitsgaders voor die met alle ambtenaren en autoriteiten binnen den omtrek van hunne provincie, of van hun regtsgebied, respectivelijk fungerende; en dat de officiers van justitie bij de arrondissements-regtbanken, de regters-commissarissen en de kanton-regters, in het genot van den vrijdom zullen opvolgen aan de voormalige officiers van justitie bij de regtbanken van eersten aanleg, de regters ter instructie en de vrederegters.

— Laatstleden Vrijdag is te Lage-Zwaluwe, Provincie Noord-Braband, brand ontstaan, in eene buurt de Vliez genaamd. In weêrwil van alle bijgebragte hulp, is er eene schuur met vlas, en een huis in de asch gelegd. Gelukkig, dat er weinig wind was, anders had welligt de schade ontzettend en het geheele dorp in gevaar kunnen zijn, wijl er slechts eene brandspuit is, op dien oogenblik geen water in de kil was; en de voorname leden der plaatselijke overheid te Hooge-Zwaluwe hun verblijf houden. Dezer dagen, is er tusschen de Zwaluwe en ten Heijde [illegible] niet, dat er een van zulk eene grootte aan dezen kant gevangen was.

— Men schrijft ons uit 's Gravenhage, dat de leerrede, die de Hofprediker Dermout, op Zondag den 18 Nov., in de Kloosterkerk aldaar, in tegenwoordigheid van Z. M. den Koning en Zijn geheele gezin, ter gedachtenis van de 25ste verjaring van Neêrlands verlossing, heeft uitgesproken, eerlang, bij S. de Visser en Zoon, in het licht zal verschijnen. « Ik verlang hartelijk, » voegt onze correspondent er bij, « om die voortreffelijke echt Vaderlandsche en tevens godsdienstige leerrede te lezen. Gij kunt u den indruk, dien het uitspreken daarvan door den éénigen Dermout op mij en alle aanwezigen gemaakt heeft, niet begrijpen. Toen de welsprekende redenaar, met eenen nadruk en kracht van stem, die der geheele, ongemeen talrijke schare diep tot in de ziel drong, den Koning zelven aansprak, heerschte er eene doodelijke stilte in het kerkgebouw, maar blonken er zoete tranen in veler oogen. Wat ik zelf gevoelde, toen ik op dat oogenblik onzen godsdienstigen Vorst aanzag, die, zelf blijkbaar ontroerd, daar, door Zijne zonen en kleinzonen, de hoop der natie, omringd, neder zat, laat zich niet beschrijven. Onder het hooren voordragen van deze voortreffelijke rede, kon men zich een juist denkbeeld vormen van de verrukking, die zich van Lodewijk XIV en zijn Hof meester maakte, wanneer een Bossuet of een Bourdaloue voor hen sprak. »

'S GRAVENHAGE 22 Nov. De Raad van State, welke gewoonlijk slechts twee malen in de week, Dingsdags en Vrijdags, bijeenkomt, heeft heden eene buitengewone vergadering gehouden.

— Op den 30 November, zal in den koninklijken Nederlandschen Schouwburg, alhier, gegeven worden, eene eerste voorstelling van: *Oranje's terugkomst in November* 1813, *herdacht*, vaderlandsche tooneelmatige schets, in twee afdeelingen met zang, door den dichter A. van der Hoop.

— Naar men verneemt, heeft de heer Duvernoy, op aandrang van vele tooneelminnaren, alles aangewend, om in den loop der volgende week no eenige voorstellingen met Mad. Albert te geven; doch hare te Parijs geslote

MENGELWERK.

TROUW EN HELDENMOED.

(Vervolg en Slot.)

De beide mannen uit de volksklasse gingen uit het vertrek, de een sterk door eene willekeurige en gewelddadige magt, de ander vol vertrouwen op de liefderijke zorg van het opperwezen, en op de ingevingen zijner edelmoedige gehechtheid aan het aloud geslacht der TRÉSIGNY'S.

Kort daarop zeide RAOUL tot zijne moeder: « zij zijn hier. » De deur van het kabinet opende zich, en de geheele familie bevond zich vereenigd. Met eene onbeschrijfelijke ontroering, zagen deze personen, elkander zoo dierbaar, door zulk een gevaar bedreigd, elkander weder. De jonge graaf DE TRÉSIGNY verhaalde, dat zijn broeder en hij, tot aan het dorp *Trinité*, door ruiters waren vervolgd geworden, en dat zij hunnen vijanden slechts waren ontkomen, door zich in het bosch te verdiepen, waarvan de geheimste schuilhoeken hun bekend waren. Op een kwartier uurs afstands van den vijver van *Trécuergat*, hadden zij den getrouwen JANEKIN ontmoet. Zij waren door eene achterdeur binnengekomen, door middel van eenen sleutel, dien JANEKIN bij zich droeg, ten einde door hunne komst in den nacht zoo min mogelijk alarm te maken. Zij waren naar boven geklommen, zonder in het minst eenig gevaar te vermoeden. RAOUL had hen, door zijne tegenwoordigheid van geest, van eenen gewissen dood gered. De gravin drukte het kind, met eene moederlijke verrukking, aan haren boezem.

« Maar wat zal er van u worden? » vroeg de vader in vertwijfeling. « In het kabinet kunt gij niet blijven. Ieder oogenblik kan de booswicht daarin komen, en vóór zijn vertrek deze kamer andermaal bezigtigen. En wie weet, wanneer hij zal vertrekken? Eene enkele onwillekeurige beweging kan zijnen argwaan opwekken. Bedenkt, dat des nachts een dunne muur u van hem zal scheiden, en hij uwe ademhaling welligt zal hooren, want hij slaapt in de kamer hier naast. Vertrek, o vertrek toch van hier. »

De gravin verbleekte van angst. « Waar zullen zij heengaan? » riep zij uit. « Is het geen wonder, dat zij tot hier zijn gekomen, en nu RIGNARD beneden is, zullen zij voor de tweede maal ongemerkt het huis doorgaan? »

« Het is waar, mijn vader, » sprak de jonge graaf, « en al kwamen wij behouden buiten het kasteel, *de blaauwen* doorzoeken de bosschen in de rondte. Wij zullen den nacht zonder slapen in dit kabinet doorbrengen; juist de vermetelheid van dit besluit kan ons tot behoud strekken.

De grijsaard bleef er op aandringen, dat zij vertrekken zouden; maar terwijl zij nog in eene ijsselijke onzekerheid verkeerden, meende de gravin de stille stappen van eenen man in den gang te hooren. De deur opende zich zacht en JANEKIN trad binnen.

« Verbergt u, mijne heeren! » zeide hij fluisterend; « de ellendeling is beneden aan den trap. Hij heeft zijn best gedaan om mij dronken te maken, maar de schurk heeft zich in zijn' eigen strik laten vangen. Ik vergat daar u te zeggen, dat hij lak en een stuk koper medebrengt; ik weet niet wel, wat hij daarmede doen wil; maar zijt op uwe hoede. »

RIGNARD naderde, een walgelijk revolutionnair lied neuriënde. De visscher ging hem te gemoet, terwijl de gravin zich in haast verwijderde.

« Zoo, zijt gij daar, riep hij JANEKIN toe, « heb ik u niet gezegd van mij twee mijner manschappen te halen? Komaan, neem dit licht en breng ze aanstonds hier. »

De visscher brandde van ongeduld, en zou op staanden voet den snoodaard zijnen euvelmoed met den dood betaald hebben gezet, maar hij onthield zich daarvan, bedenkende, dat deze daad van geweld het gevaar, dat het gezin liep, slechts zou vermeerderen. Echter nam hij in zijne forsche hand de magere hand van RIGNARD, en deed al de gewrichten kraken.

« Wilt gij mij wel loslaten, » riep de ellendige, « of ik... ik... ik guillotineer je. »

JANEKIN verwijderde zich en kwam spoedig met de twee soldaten terug. Zoodra RIGNARD de kamer was binnengetreden, was zijne dronkenschap als door een' tooverslag geweken; zijn gang werd vast; zijne even te voren bevende stem veranderde geheel; zijn gelaat was niet meer met het purperrood van den wijn geverwd, hetwelk door de akelige bleekheid vervangen werd, die, op het gelaat van eenen regter verspreid, reeds vooraf, als het ware, den misdadiger den dood aankondigt. Hij wierp eenen blik vol van den zwartsten haat in het rond.

« Gij zijt dus alleen hier, burger TRÉSIGNY? » vroeg hij den graaf.

Deze, welke eenen beschonken man had gewaand te zullen zien, verschrok door het ijskoud gelaat van RIGNARD. Hij had op de onbeschofte gemeenzaamheid van eenen man uit de heffe des volks gerekend; hij vond daarentegen, eene soort van sluw en wantrouwend roofdier, gereed om zijne prooi te bespringen.

« Ja, ja, ik ben alleen, » antwoordde de grijsaard stamelende; « mijne dochter was vermoeid en is naar mijne kamer gegaan, die zij voortaan zal bewonen. »

« Waarom is zij reeds vertrokken? » vroeg RIGNARD, met zigtbare ontevredenheid.

« Waarom zou mevr. de gravin zich niet ter ruste begeven, als zij hiertoe lust gevoelt? » zeide de visscher, op eenen barschen toon.

« Ik moet u twee zaken doen opmerken, burger JANEKIN, » zeide RIGNARD, met eene belagchelijke plegtigheid. « Vooreerst spreekt men niet, zoo als gij doet, met eenen commissaris der republiek; en vervolgens noemt men niemand meer graaf of markies. De onthoofden alleen voeren nog deze titels. Gij begrijpt mij immers? »

Vervolgens deed hij zijne trawanten naderen, zette twee lichten op de tafel, bragt een cachet en een stukje lak te voorschijn, vroeg om papier, en hield zich aanstonds bezig met de vertrekken te verzegelen. Ten vier ure, des morgens, was deze verrigting afgeloopen. Hij meende, namelijk, dat er zich verdachte papieren hier of daar bevonden, en had slechts twee kamers ter vrije beschikking der bewoners van het kasteel gelaten, die van den graaf, thans door de jonge gravin betrokken, en die, waar al het bovengemelde was voorgevallen. Hij had zich een bed in de kleine kamer, in de nabijheid doen spreiden. Het donker kabinet, dat den voortvlugtigen jongelingen tot schuilplaats verstrekte, was, even als alle andere vertrekken, verzegeld. Beneden had men de eetzaal, en de keuken voor de soldaten en dienstboden overgehouden.

Het daglicht, door de smalle en langwerpige vensters van het kasteel doordringende, vertoonde zich een treffend tafereel. Door de vermoeijenissen van den nacht uitgeput, en door inwendige smart gefolterd, had de grijsaard zich te bed gelegd. Zijn edel wit hoofd rustte op zijnen regterarm. Op zijn gelaat stond eene diepe droefheid uitgedrukt, en in de onrustige beweging zijner wenkbraauwen liet zich de angst ontwaren, die hem zelfs gedurende den slaap geen oogenblik verliet. RIGNARD, na de verzegeling

engagementen haar noodzakende deze stad uiterlijk Dingsdag aanstaanden te verlaten, zal alzoo onveranderlijk de laatste representatie op Maandag den 26 dezer plaats hebben.

— Eergisteren avond heeft de heer Sudre, in de zaal van Diligentia, de bevorens aangekondigde soirée, der door hem uitgevonden muzijkale taal, gehouden. Binnen kort zal eene dergelijke soirée te Leijden plaats hebben.

— Den 13 dezer heeft het algemeen bestuur der 's Gravenhaagsche teeken-academie eene vergadering gehouden, en aan onderscheidene jongelingen de aan hen toegewezen prijzen uitgereikt, nadat alvorens deze plegtigheid met eene toepasselijke aanspraak door den voorzitter van het algemeen bestuur, Jhr. mr. G. L. H. Hooft, wethouder dezer stad, was geopend.

Part. Corresp. BRUSSEL 22 Nov. Men heeft de aankomst in België van den maarschalk Gérard aangekondigd; zulks schijnt evenwel minder juist te zijn, hoewel zich sedert eenigen tijd in België een kolonel en een kapitein van den staf van het Fransche leger bevinden, welke, op last der Fransche regering, de stellingen van het Belgische leger van Staats Vlaanderen tot aan de Pruissische grenzen moeten opnemen. Van eenen anderen kant blijkt tevens, dat een ander Fransch officier topographische waarnemingen in het Luxemburgsche moet doen, terwijl men ook heeft opgemerkt, dat de Fransche generaal baron Hurel, chef van den algemeenen staf van het Belgische leger, sinds kort eene zeer drukke briefwisseling met den minister van Oorlog te Parijs onderhoudt. Voorts meen ik u ook te kunnen verzekeren, dat verschillende voorname leveranciers van leeftogt en fourrages voor het Belgische leger aan het ministerie van Oorlog alhier ontboden zijn, om voorwaardelijke en eventuële contracten te sluiten, ten einde de steden en vestingen op de Hollandsche grenzen van voorraad te voorzien.

Gisteren avond is alhier met den meesten spoed van Parijs aangekomen een koerier, die overbrenger schijnt te zijn van zeer belangrijke dépêches van Koning Lodewijk Philips, voor zijnen schoonzoon Vorst Leopold, betreffende de Hollandsch-Belgische zaak. Deze dépêches zijn aan Vorst Leopold overhandigd, zonder eenige vertraging, terwijl hij nog bezig was het middagmaal te gebruiken, en dezelve moeten, naar men wil, eenen levendigen indruk gemaakt hebben. Dezen morgen reeds is een ander koerier van hier naar Londen vertrokken, en ten 12 ure is de raad van ministers vergaderd geweest; ten 2 ure, duurde de zitting nog voort, terwijl de gisteren avond uit Parijs aangekomen koerier bevel heeft ontvangen, zich gereed te houden, om nog heden derwaarts terug te keeren, met dépêches voor den Koning der Franschen.

BRUSSEL 22 Nov. De bekende de Potter gaat voort met de bewoners der Rijnprovinciën op de onbeschaamdste wijze tot oproer en afval op te ruijen. De *Belge* behelst wederom eene oproeping van dezen woelgeest, waarin hij, onder anderen, uit het voorbeeld van België wil afleiden, dat de Mogendheden eene omverwerping van de Pruissische regering in de Rijngewesten lijdelijk zouden aanzien, en geene pogingen aanwenden, om aldaar het wettig gezag te herstellen!

— De Belgische bladen behelzen het jongste tractaat van vriendschap, handel en scheepvaart, hetwelk den 3 Augustus jl. tusschen Turkije en België is gesloten.

DUITSCHLAND.

BERLIJN 17 Nov. De president van het provinciaal gouvernement van Pruissen, de heer von Schoen, heeft aan de besturen onder zijn ressort eene circulaire toegezonden, betrekkelijk de herderlijke brieven van de bisschoppen van Ermland en Kulm. In dezen brief vestigt hij de aandacht van zijne onderhoorigen op de bepalingen van het gouvernement, betrekkelijk het onderwerp, vastgesteld, d.d. 21 September 1773, volgens welke, kanonieke bevelen niet ten uitvoer kunnen worden gebragt, zoodra zij strijdig zijn met de lands wetten; in welk geval, zij niet alleen als niet verpligtend, maar ook als van geene waarde worden beschouwd. Voorts ontvangen de plaatselijke besturen het bevel, om aan alle katholijke geestelijken, zoowel als de burgemeesters en de protestantsche opper-intendanten mede te deelen, dat, volgens de onderhavige gouvernements instructie, niemand zich voortaan zal kunnen onttrekken aan de gevolgen van ongehoorzaamheid tegen de landswetten, onder het voorwendsel van gemelden herderlijken brief, en, dat men, dien ten gevolge, een onderzoek zal beginnen, en de straf, bij de wet bepaald, zal toepassen [illegible] betrekkelijk de aanranding van den snelpost, op den weg tusschen Berlijn en Potsdam, door eene rooverbende, van allen grond is ontbloot.

FRANKRIJK.

PARIJS 21 Nov. Het *Journal des Débats* beweert, dat het Fransche ministerie geenszins het voornemen heeft, om in de aanstaande zitting der vertegenwoordigende Kamers, eenigen maatregel voor te stellen, welke tot eene conversie der 5 pCts. renten zouden kunnen leiden.

Genoemd blad grondt dit gevoelen op de staatkundige omstandigheden, welke sedert het verleden jaar geen' gunstiger aanzien erlangd hebben. Men heeft daartoe slechts eenen blik te werpen op de steeds toenemende verwikkelingen in het Oosten, en op den rampzaligen burgeroorlog in het Spaansche schier-eiland. Ook van de Hollandsch-Belgische zaak wordt daarbij melding gemaakt, en de schrijver ziet daarin zoo vele redenen, om het onraadzame van zulk eenen belangrijken financiëlen maatregel, als de conversie, te doen uitkomen.

«Hoe toch zou Frankrijk kunnen verdedigen,» vraagt het *Journal des Débats*, «wat er in de vorderingen van België, van onzen bondgenoot en zusterstaat, billijk is, indien deszelfs stem niet door kracht van wapenen kan worden ondersteund? Wie kan het zich ontveinzen, dat de gebeurtenissen aldaar sedert eenige dagen een bedenkelijk aanzien hebben gekregen? Hoe gewigtig en moeijelijk wordt, door die volkomen eenstemmigheid der wetgevende ligchamen en door dat algemeen streven van de geheele Belgische natie naar één bepaald doel, de taak der diplomatie niet gemaakt! Tot welke onverwachte stappen kunnen die onveranderlijke, maar tegenstrijdige besluiten der partijen, die met elkander in hartstogt, hevigheid en hardnekkigheid wedijveren, niet leiden!»

— De *Commerce* meent met eenigen grond te kunnen verzekeren, dat het Fransche ministerie het bevel heeft uitgevaardigd, om een leger van 40,000 man op de Belgische grenzen bijeen te trekken.

— Het schijnt stellig bepaald te zijn, dat de doop van den graaf van Parijs in de volgende maand zal plaats hebben, en, dat bij die gelegenheid luisterrijke feesten zullen gehouden worden.

— De geruchten, omtrent eene verandering van Ministerie, houden steeds aan, en, naar men wil, zouden daarbij de heeren de Salvandy, de Rosamel en Bernard door andere ministers vervangen worden.

— De heer Thiers, die zich eenen geruimen tijd in Italië heeft opgehouden, is gisteren avond in deze hoofdstad teruggekeerd.

— Volgens berigten uit Weenen, zoude de ratificatie van de conventie tusschen Oostenrijk en Frankrijk, betreffende de ontruiming van Ancona door de Fransche troepen, den 6 dezer aldaar hebben plaats gehad.

SPANJE.

MADRID 13 Nov. De Kamer der gedeputeerden heeft zich, in hare zitting van gisteren, bezig gehouden met het onderzoek van de geloofsbrieven der afgevaardigden.

De graaf Las Navas en de heer Martin hadden aangekondigd, dat zij eenige interpellatiën tegen de ministers wilden ter tafel brengen: de eerste, over het in staat van beleg stellen van de hoofdstad; de laatste, betrekkelijk den noodlottigen toestand van de provincie Toledo; doch de president adjourneerde de vergadering tot heden.

Heden hebben de ministers aangekondigd, dat zij bereid waren te antwoorden op de tegen hen gerigte interpellatiën, doch, door een buitengewoon toeval, had zulks in de zitting van heden niet plaats.

— Bij het vertrek van den post, verhaalde men, dat reeds heden avond of morgen, de staat van beleg der hoofdstad zou worden opgeheven; alle personen, die naar Caravanchei zijn gezonden, hebben verlof ontvangen, om naar de hoofdstad terug te keeren, mits, dat zij eenen goeden borgtogt stellen. Ook zegt men, dat het voornemen bestaat, om de Junta's van Represaille te ontbinden, doch zulks schijnt, in de tegenwoordige omstandigheden, zeer twijfelachtig.

— Het bevel is uitgevaardigd, om het reserve leger, hetwelk zich in de omstreken van de hoofdstad bevindt, naar de provincie Toledo te doen oprukken; hetzelve zal zich onmiddellijk op marsch begeven.

— Men heeft eene nieuwe lijst van ministers in omloop gebragt, waarop de hertog van Gor tot president, de markies van Veluma en de Fernandez geplaatst zijn; algemeen gelooft men, dat eene verandering in het ministerie onvermijdelijk is.

— Het is den baron de Meer gelukt, een convooi, hetwelk voor Solsona bestemd was, in die plaats binnen te brengen.

— De Carlistische colonne, onder bevel van Tarragual, heeft deze week een' inval in Opper-Arragon ondernomen. Genoemde bevelhebber heeft, tusschen Canfranc en Urdos, een convooi geld, 400,000 frs. bedragende, hetwelk van Pau naar Saragossa bestemd was, bemagtigd; terwijl hij drie afgevaardigden, alsook een' hoofdofficier van het leger van H. M. en eenige kooplieden, die het convooi vergezelden, krijgsgevangen heeft gemaakt.

— Eenige dagen geleden, zijn van hier 40,000 stuks kleedingstukken en andere voorwerpen naar het leger van het noorden afgezonden.

— Daar, waar zich de generaal Narvaez bevindt, ontvangt hij de grootste eerbewijzen; te Santa Cruz di Meidela heeft de nationale garde hem het bevel van het bataljon opgedragen, en de regering der stad heeft een bezoek bij den generaal afgelegd.

— De volgende circulaire is door het Ministerie van Oorlog aan de verschillende generaals gezonden:

«Excellentie! H. M. de Koningin-Regentes heeft, na alvorens den raad van ministers gehoord te hebben, besloten, dat de Junta's, aan welke het was opgedragen, om middelen van represaille te nemen, van dit oogenblik af ontbonden zullen zijn; en, daar het nemen van represaille een militaire maatregel is, zal dezelve alleen door de generaals en chef, ingevolge de krijgswetten, worden uitgevaardigd. Gij zult het als gehoord beschouwen.»

MADRID 12 *November* 1838. (*Get.*) De Hertog DE FRIAS.

— De brigadier Hoyos heeft Merino genoodzaakt, de omstreken van Placenica te ontruimen, en op San Leonardo terug te trekken.

— Terwijl de expeditie colonne, uit 16 bataljons bestaande, Santa Cruz de Compezu bezet heeft, is de graaf van Luchana, met zijne troepen, te Lo- [illegible]

— De Carlisten hebben heden te Monilla een detachement van Salamanca, dat een convooi vergezelde, aangevallen, waarvan zij 25 krijgsgevangen dadelijk hebben afgemaakt; slechts vijf soldaten hebben zich met de vlugt gered. De generaal en chef heeft onmiddellijk het bevel gegeven, om een dergelijk getal Carlistische krijgsgevangenen te doen fusilleren.

EGYPTE.

ALEXANDRIË 16 Oct. Uit Syrië meldt men, dat de rust aldaar zoude hersteld zijn. Ibrahim-pacha bevindt zich, met Soliman-pacha, en het grootste gedeelte van zijn leger te Aleppo; de pacha zou gisteren Kaïro verlaten, om zijne groote reis naar Sennaar te ondernemen, en hij vleidt zich in den loop van de maand Januarij aanstaande te zullen terugkeeren.

— De Engelsche consul heeft zich naar Kaïro begeven. De graaf Meden vertrekt overmorgen naar Opper-Egypte, terwijl men zegt, dat de consul-generaal van Frankrijk den pachá te gemoet zal reizen.

TURKIJË.

KONSTANTINOPEL 31 Oct. Het Engelsch esquader heeft de haven van Smirna verlaten, op uitzondering van slechts eenige schepen, ten einde naar Malta te stevenen; de Turksche vloot heeft het bevel ontvangen, om herwaarts terug te keeren. Men schrijft uit Perzië, dat de Shah reeds in Teheran is aangekomen, alwaar de Engelsche gezant, de heer Mac-Neil, ook binnen weinige dagen verwacht wordt. De toerustingen naar den Kaukasus schijnen door de Russen voorloopig gestaakt te zijn.

RUSLAND.

ST. PETERSBURG 7 Nov. De directie van den spoorweg van Zarkoje Selo heeft hare rekening over het eerste halfjaar, loopende tot 1°. October, afgelegd, waaruit blijkt, dat de geheele opbrengst 615,007 Roebels heeft bedragen. De kosten van onderhoud en de daarstelling van gebouwen hebben gedurende dat tijdvak 301,853 R. bedragen. De directie heeft besloten, dat van het surplus aan de kroon, op afrekening van het door haar gedane voorschot, 90,000 R. zouden worden uitbetaald, en 140,000 R. als halfjarig dividend à 8 R. per aandeel zouden worden verdeeld; het alsdan van het surplus nog overblijvende zal op de rekening van het volgende halfjaar overgebragt worden.

STADSNIEUWS.

Door de Commissarissen der Spijs- en Turf-uitdeeling aan behoeftigen binnen deze stad, is bekend gemaakt, dat de inteekening voor aandeelen in het Spijs- en Turf, ter uitdeeling aan behoeftigen binnen deze stad, in het aanstaande wintersaizoen, op den 15den dezer is gesloten; doch dat degenen, bij wien onverhoopt de inteekening-billetten niet mogten teruggehaald, of aan wien bij de rondbrenging dezelven niet mogten bezorgd zijn geworden, en die alsnog mogten verlangen gemelde aandeelen te bekomen, zich daartoe vóór of uiterlijk op den 30sten dezer maand kunnen aanmelden, aan het locaal voor de Spijs-uitdeeling, op de Heerenmarkt; en dat de uitdeeling van Turf, op maandag den 3den, en die van Spijs, op dingsdag den 4den December eerstkomenden, volgens de daartoe afgegeven Lootjes, en op de daarbij vermelde tijd en plaats zal aanvangen.

ONDERTROUWD. 22 Nov. D. Heukelom Jr. en G. H. Albrecht.

GETROUWD. 22 Nov. Mr. C. H. B. Boot en W. Cramer. — H. Russet en H. C. Biesman. — J. B. Hoedemaker, van *Maarsen*, en C. G. Wetters. — H. Brunë en N. van Kleef, wed. H. Mulder.

BEVALLEN. 18 Nov. G. Tideman, geb. Heemskerk, d. D. — 19 Nov. C. Calkoen, geb. Beetz, D. — 20 Nov. S. Putting, geb. Smeenge, D. — 21 Nov. E. J. Backer, geb. van Engelen, D. — 22 Nov. J. Küthe, geb. Meiling, D.

OVERLEDEN. 14 Nov. C. G. Schuijmer, geb. van Vianen, 67 j. — Te *Zaandijk*, T. Vis, 18 j.

Bij het afdrukken dezes, hebben wij den Engelschen post nog niet ontvangen.

Beursprijzen der Effecten.

AMSTERDAM, 23 November, 4½ ure.

OMSCHRIJVING DER EFFECTEN.	volg. de Soct. tot nut les Obligatiehandels. van	tot	gebleven	volgens de Effecten-Societeit. laagste	hoogste	gebleven
NEDERL. . . . Werkelijke Schuld. . . a 2½	53¼	¾	½	53⅛	$\frac{9}{16}$	⅛
Dito. . . . . » 5	101	½	¼	$101\frac{5}{16}$	¼	»
Uitgestelde dito. . . »	»	»	»	⅞	»	⅛
Kansbiljetten. . . . . . *f*	23½	24	23¾	$23\frac{11}{16}$	¾	»
Amortisatie-Syndic. . » 4½	95¼	½	⅜	95½	»	»
Dito. . . . . » 3½	»	»	»	»	»	175⅝
Handel-Maatschappij » 4½	174¾	175½	175¼	175	⅜	»
Nieuwe dito. . . . . » 4½	»	»	»	»	»	»
Nieuwe dito 1837. » 4½	101¼	¾	½	»	»	»
Entrepôt-Dok. . . . . » 4½	»	»	»	»	»	»
Oost-Ind. Leening. . » 4	»	»	»	»	»	½
Dito. . . » . . . . » 5	99¼	¾	½	$99\frac{7}{16}$	½	»
Aandeelen Kansb. . . » 4	»	»	»	»	»	»
Spoorweg Haarlem. »	93¾	94¼	94	94	»	»
Aand. Rijn-Spoorw. . » 4½	102¾	103¼	103	103	»	»
FRANKR. . . Inschrijving G. B. . . » 3	81¾	82¼	82	82	»	»
ENGELAND. . Dito. . . . . » 3	»	»	»	»	»	»
SPANJE. . . . Leening *Ardoin's*. . . » 5	16¼	½	$\frac{7}{16}$	16⅜	$\frac{7}{16}$	»
Dito onbep. Stukk. » 5	»	»	»	»	»	»
Passive. . . . . »	»	»	»	$3\frac{13}{16}$	»	»
Deferred. . . . . »	»	»	»	»	»	»
Fransche Uitgestelde »	»	»	»	»	»	»
Engelsche dito. . . »	»	»	»	»	»	»
PORTUGAL. Oblig. te Londen. . . » 3	»	»	»	»	»	»
[illegible]	[illegible]	[illegible]	[illegible]	[illegible]	»	»
Dito *Falc.* & *Co.* . » 5	»	»	»	»	»	»
Dito te Londen. . . » 5	»	»	»	»	»	»
Aandeelen *Tavoliere* » 3½	»	»	»	»	»	»
Dito te Parijs. . . . » 3½	»	»	»	»	»	»
RUSLAND. . . *H.&C.* 1798, 1816. » 5	105¾	106	105⅞	105⅞	»	»
Dito 1828, 1829. » 5	105¾	106¼	106	105⅞	106	»
Dito 1831, 1833. » 5	97½	98	97⅞	97¾	⅞	»
Oblig. te Londen. . . » 5	»	»	»	»	»	»
Dito te Hamburg. . . » 5	»	»	»	»	»	»
Inschr. in Assign. . . » 6	68¾	69¼	69	69	»	»
Certific. van dito. . . » 6	69	½	$\frac{3}{16}$	69¼	»	»
POLEN. . . . Aandeelen à fl. 300. » *f*	»	»	»	»	»	»
Dito à fl. 500. » »	139¾	139¾	139¼	139¼	»	»
PRUISSEN. . Dito R. 50. » »	»	»	»	»	»	»
Neg. Londen 1830. . » 4	»	»	»	»	»	»
OOSTENR. . Aandeelen à fl. 100. » *f*	»	»	»	»	»	»
Dito à fl. 250. » »	»	»	»	»	»	»
Metaliek. . . . . » 5	103¼	¾	½	103⅛	»	»
Dito. . . . . » 3	»	»	»	»	»	»
Dito. . . . . » 2½	»	»	»	»	»	»
Dito te Londen. . » 5	»	»	»	»	»	»
Weenerb. *Goll & Co.* . » 5	102	½	»	»	»	»
Dito. . . . . » 4	»	»	»	»	»	»
N. Ween. Aand. fl. 500 » *f*	»	»	»	»	»	»
DENEMARK. Oblig. te Londen. . . » 3	»	»	»	»	»	»
BRAZILIE. . Dito dito. . . . . . » 5	»	»	»	»	»	»
LOUISIANA. *Hope* & *Comp.* . . . . » 5	»	»	»	»	»	»
DARMSTADT Aand. bij loting. . . . » *f*	»	»	»	»	»	»

BEURSBERIGT.

AMSTERDAM, 23 November, 1838.

Hoewel onveranderd van Londen van ll. Dingsdag komende, vertoonden e[illegible]

---

ziende, dat het reeds dag werd, had zich niet in het kabinet willen begeven; welligt was hij ook voornemens den slaap van den heer de TRÉSIGNY te bespieden, en zijne onwillekeurige woorden, in den droom geuit, te beluisteren. Hij zelf had zich in eenen leuningstoel bij het vuur nedergezet en was daar in slaap gevallen. Onder zijn pikzwart haar zag men zijn bleek en ongunstig gelaat. Zijne lange en magere handen kromden zich op zijne dijen, alsof zij eene prooi hadden willen aangrijpen. Tusschenbeiden gleed eene zenuwachtige trilling door zijne leden, en deed hem op zijnen stoel opspringen. Hij scheen in zijnen slaap de folteringen te ondergaan, die hij over dag aan zijne slagtoffers veroorzaakte. JANEKIN had zich geen oogenblik door den slaap laten bevangen. Hij lag uitgestrekt op den vloer en zijn hoofd rustte tegen de deur van het kabinet. Bij de minste beweging zag hij den snooden RIGNARD strak aan, gereed om alarm te geven. De twee broeders in het kabinet, na lang te hebben geworsteld, sloten eindelijk hunne afgematte oogleden. Hunne ademhaling was duidelijk hoorbaar. De visscher werd toen door eenen onbeschrijfelijken angst gekweld; RIGNARD kon wakker worden en door dit gerucht zijne slagtoffers ontdekken. Hij verloor den Republikein niet meer uit het oog. Wanneer deze eene beweging deed op zijnen stoel, rezen zijne haren te berge en stolde het bloed in zijne aderen.

Deze nacht was voor allen verschrikkelijk. RIGNARD werd zeer laat wakker. Toen hij de oogen opende, waren de oude graaf en de visscher op, en de gevangenen gewaarschuwd. De dag ging zonder ongevallen voorbij, maar tegen den avond, op een oogenblik, dat RIGNARD afwezig was, zeiden de jonge lieden aan JANEKIN, dat zij een' ondragelijken honger en dorst gevoelden. Dit gevaar, zoo ligt te voorzien, was evenwel, in den drang der omstandigheden, die al hunne aandacht vorderden, hun geheel ontgaan.

«Indien wij eene opening in het beschot maakten,» zeide de graaf.

«Zoude het niet mogelijk zijn het zegel te verbreken en het door een ander te vervangen?» vroeg mevr. DE TRÉSIGNY.

«Eenige pistoolschoten zouden ons van die moordenaars verlossen,» prevelde JANEKIN.

Maar geen dezer drie middelen was raadzaam. Het eerste leverde eene groote moeijelijkheid op; het tweede was gevaarlijk, het derde wanhopig en bood geene de minste kans aan.

«Wij zullen tot morgen wachten,» zeiden de jonge lieden; «maar langer den honger uit te staan is ons onmogelijk.»

«Burger,» sprak RIGNARD, het vertrek weder binnentredende, met een' gehuichelden glimlach, tot den graaf, «morgen vroeg vertrek ik naar *Brest*, waarheen het belang van den Staat mij roept. Ik zal eenige mijner soldaten hier laten, om de zegels te bewaren. Maandag ben ik weder terug.»

«En gij zult het nest ledig en de vogels gevlogen vinden,» dacht bij zich zelven de visscher.

De nacht ingevallen zijnde, ging RIGNARD in het kabinet. De graaf legde zich te bed. JANEKIN, die drie of vier uren over dag had geslapen, hernam zijnen post.

Tegen middernacht geraakte een der jonge lieden in slaap. Een oogenblik hoorde men zijne sterke ademhaling, welk gerucht weldra weder door eene diepe stilte werd vervangen. JANEKIN had gesidderd, maar stelde zich weder gerust, toen het gerucht ophield. Echter was alles verloren; RIGNARD was ongelukkig wakker gebleven en had alles gehoord. Met een helsch doorzigt, begreep hij aanstonds de waarheid. Hij stond op, deed stil de deur open en trad in de kamer van den graaf. De grijsaard sliep, maar een treurige glimlach zweefde, gelijk een donker voorgevoel, om zijne lippen. De booswicht wierp op hem eenen bloeddorstigen blik. Vervolgens naderde hij JANEKIN, die de oogen digt hield en geweldig snorkte. RIGNARD boog zich over hem en bezag hem met gespannen aandacht; waarna hij, in de overtuiging, dat de visscher sliep, zich weder naar bed begaf.

Den volgenden morgen hadden RIGNARD en JANEKIN beiden hun plan beraamd. De eerste had besloten om te blijven, de vlugtelingen eenigen tijd honger te doen lijden, en hen vervolgens aan den beul over te leveren: de tweede om binnen vier-en-twintig uren het geheele gezin te redden, of zich, met behulp der dienstboden, van de republikeinsche agenten te ontdoen. Gedurende het ontbijt verklaarde RIGNARD, dat hij niet zou vertrekken, en den volgenden nacht twee man in zijne kamer zou doen slapen; hij beval ook aan zijn volk om zorgvuldig de wacht rondom het kasteel te houden. Na den middag verwittigde JANEKIN de jonge lieden, dat zij ontdekt waren en zich in den nacht, op het eerst door hem gegeven teeken, gereed moesten houden om te vertrekken.

Men hield zich met voorzigtigheid bezig, om alles tot het vertrek in gereedheid te brengen. De graaf stelde den grootmoedigen visscher een kistje vol goud en diamanten ter hand, zeggende: «Dit zullen wij deelen, mijn vriend, zoo God uwe pogingen zegent.» JANEKIN glimlachte treurig, doch gaf geen antwoord. Een uur daarna was hij in zijne hut.

«PIETER,» sprak hij tot zijnen sterken en kloekmoedigen zoon, «te middernacht moet gij u met deze sloep achter de rotsen van *Benaguet* bevinden; gij behoort veel proviand mede te nemen, want gij zult den graaf DE TRÉSIGNY met zijne gansche familie naar *Engeland* voeren. Ziedaar een kistje vol geld; gij zult het benoodigde voor de reis daaruit nemen, en het vervolgens in de sloep plaatsen. Welk weder het ook zij, moet gij u op het bepaalde uur ter bestemder plaatse laten vinden, want een kwartier uurs verwijl zou welligt aan zes personen het leven kosten.»

«Te middernacht zal ik daar zijn,» antwoordde PIETER.

«Dat God u geleide, mijn zoon,» sprak de visscher. Hij keerde vervolgens naar het kasteel terug, en deelde het ongelukkig gezin zijn plan tot ontvlugting mede. De jonge lieden, die nu vreeselijk door den honger werden gekweld, keurden dit dadelijk goed; maar de graaf, schroomvallig, gelijk men het meestal op die jaren is, vond dit van duizend gevaren vergezeld.

«Hoe zullen wij aan de waakzaamheid der republikeinen ontkomen?» zeide hij; «welligt zullen wij op geene honderd schreden afstands van het kasteel zijn, of zij zullen ons vervolgen.»

«Wees hieromtrent zonder vrees, mijnheer de graaf,» antwoordde JANEKIN; «zoo de *blaauwen* u vervolgen, zal het niet in deze wereld zijn.»

«Wat bedoelt gij hiermede, mijn vriend?»

Op dit oogenblik trad RIGNARD, met eene geveinsde beleefdheid binnen, en wierp eenen sluikschen blik op de verzegelde deur van het kabinet.

«JANEKIN,» zeide hij tot den visscher, «gij slaapt zeer vast, zoo gij dezen nacht het leven niet gehoord hebt, dat de rotten achter de deur, die u tot oorkussen strekte, maakten.»

De aanwezenden werden doodsbleek.

«Zoo ik iets kon hooren, als ik slaap,» antwoordde JANEKIN, «zoude het mijn' eigen persoon zijn; want wijlen mijne vrouw zeide, dat ik door mijn gesnork de buren wakker maakte, maar....»

«Gij zijt wel gelukkig om zoo goed te slapen,» viel RIGNARD hem in

zich reeds vóór de beurs eenige verkoopers in Integralen, waardoor derzelver koers tot 53½ terug ging, van welken verlangden prijs zij zich ter beurze niet weder konden herstellen, en alzoo blijven. Ook Kansbilletten gingen terug tot 23 11/16, ¾. Alle overige Binnenlandsche Fondsen mede iets flaauwer. De handel in Integralen was vrij geanimeerd.

In Aandeelen Handel-Maatschappij was mede veel levendigheid, en, nadat een enkel postje tot 175 was afgegeven, herstelde zich de prijs weder tot 175¼, ½, en blijft 175½.

In Aand. Spoorwegen was weinig handel; Rijn 103, Haarlemmer 94.

Van vreemde Fondsen waren Columbianen, ten gevolge van het verhoogde merk van Londen, iets meer gewild. In overige geen bijzondere handel of variatie.

Columbia 2de Leening, à £ 100. 16, 5/16. Peru 13. Coupon Columbia enk. f 3. Dito Peru f 2 1/16. Dito Ardoins Nov. 1837, Mei en Nov. 1838, 9¼, ½, 5/16. Weener Bank-Actiën f 1,795.

Koers van het Geld. Beleening 3½. Prolongatie 3½. Wissel-Disconto 3½ pCt.

Prijzen ten 5 Ure: Integralen 53½. Kansb. f 23 11/16 à ¾. Handel-Maatschappij 175½ à ¾. Ardoins à £ 85. 16½ à 1/16.

FONDSEN EN WISSELKOERSEN OP VREEMDE BEURZEN.

(*Over Antwerpen.*)

LONDEN 20 November.

Consols op tijd.	3 pCt. 94⅝ à ¾.	Spanj. Ard. m.c.	5 pCt. 17⅛ à ¼.
Brazilie	5 » 78⅛ à ¾.	Passive	» 3¾ à 4.
Columbia 2e L.	6 » 25½ à 26.	Deferred	» 7 à ¼.
Mexico	6 » 23¾ à 24.	Portugal	5 » 31 à ½.
Peru	6 » 17 à 18.	dito	3 » 20½ à ¾.
Denemarken	3 » 74 à ½.	Holland	2½ » 54⅞ à ⅞.
Rusland	5 » 111½ à ¾.	dito	5 » 100⅝ à ⅞.
		dito O. I.	5 » 98¾ à 99¼.

PARIJS, 21 November.

Inschr. op ult.	5 pCt. 110.65.	Spanj. Ardoin.	5 pCt. 17.
ditokontant.	5 » 110.60.	Napels, *Falcon.*	5 » 102.30.
dito op ult.	3 » 81 75.	dito op ult.	5 » 102.35.
ditokontant.	3 » 81.90.	Holland	2½ » 54.
Bank-Actiën	2750.	Haïti	fr. 420.
Bank bij Lafitte	fr. 1145.		

De flaauwere stemming, waarin gisteren de beurs bleef, is heden door eene meer beduidende daling gevolgd; de groote inkoopen in 5 pCt., welke derzelver prijs tot 111.20 gebragt hadden, opgehouden hebbende, moesten zij als van zelve weder teruggaan, en zijn dan ook heden tot 110.60 gedaald; 3 pCt. volgden de beweging der 5 pCt., en gingen van 82.07½ terug tot 81.75. Men verspreidde het gerucht van eene verandering van Ministerie; de heeren Molé en Montalivet zouden echter blijven. De Aandeelen Spoorwegen waren algemeen flaauwer. Van vreemde Fondsen hebben Ardoins zich eenigzins in prijs hersteld, en blijven ⅛ pCt. hooger dan gisteren. Na de beurs: 81.77½. Wisselk. Amst. 1/m 57⅛, 3/m 57⅛.

ANTWERPEN, 22 November.

Metaliek	5 » 107¼.	Ardoin	5 pCt. 16⅞.
Partialloten	f 466.	Uitgestelde	» 5⅛.
Loten fl. 500.	» 862.	Napels, *Falcon.*	5 » 93¾.
Pol. Lot. fl500	» 139.	Denemarken	3 » 74½.
dito 300.	» 120¾.	Pruiss. Loten.	f 121¼.
Nassau Loten	» 22⅛.		
Darmst. Loten.	» 23⅛.		

Gisteren avond werden Ardoins, ten gevolge van het lager merk van Parijs van den 20sten, hetwelk ter beurze niet bekend was geweest, tot 16 11/16 en ⅝ verhandeld, doch bleven weder 16⅞, 7/16. Heden opende de koers weder op 16⅞, doch ten gevolge van vele inkoopen, blijft dezelve 16⅞ g., 7/16 koers. Premie 1/m 16⅞ d. ⅛; de koers van Parijs van gisteren was ten 2 ure bekend. Brazilianen zonder handel, 78⅞ g., ⅛ p. Aandeelen in de Bank voor de Volksvlijt 97⅛, ¼.

BRUSSEL, 22 November.

Ardoins 16⅞ g., 7/16 p.

FRANKFORT A/M, 20 November.

Metaliek	5 pCt. 106⅝.	Pol. Lot. fl. 500	» 78¼.
dito	3 » 80¼.	dito 300	» 68⅞.
Bank-Actiën	f 1770.	Holland	2½ pCt. 52 15/16.
Loten fl. 500	» 132¼.	Syndic	4½ » 94.
Darmst. Lot.	» 62½.	dito	3½ » 77⅞.
Nassau Loten	» 22⅛.	Spanj. Ard.	5 » 3⅞. 4.
		Taunusbahn	f 263½.

Hollandsche 2½ pCt werden, bij weinig handel, ten gevolge van de flaauwer koersen van Amsterdam en Londen, 1/16 lager dan gisteren afgegeven; ook Aand. à fl. 500 waren iets minder gewild. Wisselk. Amst. 137⅝, 2/m 137⅛.

HAMBURG, 20 November.

Metaliek	5 pCt. 106.	Pol. Lot. fl. 500	» 156.
dito	3 » 80.	dito 300	» 137.
Bank-Actiën	» 1466.	Pruiss. Loten.	» 138.
Loten fl. 500.	» 132½.	Holland	2½ » 52⅛.
Rusl. Hamb.	5 » 103⅞.	dito	5 » 99⅝.
dito te Lond.	5 » 107⅛.	Denemarken	3 pCt. 72⅞.
dito 1831 en 33	5 » 98⅛.		

Wisselk. Amst. k. 35.95, 2/m 36.15. Parijs 2/m 189¾. Londen 2/m 13.6¼. Petersburg 2/m 9 11/16. Berlijn 2/m 152⅞. Weenen 6/w 149⅛.

RIGA 10 Nov. Wisselk. Amst. 3/m 56⅛. Londen 3/m 11⅛.

ST. PETERSBURG 9 Nov. Wisselk. Amst. 3/m 55⅛. Londen 3/m 11¼.

Hamburg 3/m 10 3/16, ⅛. Parijs 3/m 116⅛.

WEENEN, 16 November.

Metaliek	5 pCt. 107³/₅.	dito	3 » 81⅛.
dito	4 » 100¹/₃.		

WISSELKOERSEN. 23 November 1838.

		Geld.	Papier.			Geld.	Papier
Londen	kort	12.10	12.12½	Hamburg	kort	35 13/16	
»	2/m	12.02½		»	2/m	35 9/16	

De veiling Surinaamsch *Suiker* werd verkocht van f 27 tot f 31½, en de veiling beschadigd Fernambuck, de witte kisten van f 26½ tot f 38½; de Mosc. dito van f 21½ tot f 29½; de witte kwart vatjes van f 42½ tot f 48; de Mosc. dito dito van f 27 tot f 31.

Heden zijn afgedaan 2,703/4, en 70/8 kisten Souchon *Thee*, van het merk *Londen*, prijs geheim.

De 30 balen beschadigde *Sumak*, heden in veiling, zijn verkocht van f 6 tot f 6½.

Uit de eerste hand zijn afgedaan 123 pakken Portorico Bladen *Tabak*, prijs geheim.

GRANENMARKT.

23 November.

Tarwe bij vorige prijzen ter consumtie: 131 ℔ Pommersche f 370; 133 ℔ Kubanka f 325, 122, 126 ℔ Groninger f 300, 320; 126 ℔ Vriessche f 355; 124 ℔ Eider f 320.

Rogge op de verlaagde prijzen met meer handel: 123 ℔ n. Pruissische f 233; 117 ℔ o. dito f 227; 114 ℔ o. gedroogde f 200; 121 ℔ o. Overijsselsche f 232.

Winter *Garst* prijshoudend; Zomer iets lager: 98, 101 ℔ Oldammer Winter f 152, 160; 100, 102 ℔ dito Zomer f 143, 147.

Haver in één doen: 89 ℔ fijne f 105; 80 ℔ Voer f 90; 83 ℔ Deensche f 88.

Boekweit prijshoudend, verkocht: 116 ℔ Rosendaalsche f 192; 115 ℔ Vriessche f 185; jarige niet in omgegaan.

Koolzaad ½ £vl. lager. Pommer £vl. 58. Holstein £vl. 56. 9 Vats dadelijk £vl. 67½. Maart £vl. 68. April £vl. 67½.

Lijnzaad in één doen, 105 ℔ Koningsb. f255.

In publieke veiling: 105, 107 ℔ Petersb. f 8⅞, ¾, 9; 104, 106 ℔ Libau f 6⅞ à ⅞ per mud.

Raapolie Ordinair f 40½. Vliegend f 39 à 39¼.] P°. Dec. f 39 à 38½. P°. Mei 1839. f 39¼ à 39½ P°. Sept. f 37.

Lijnolie Ordinair f 30½. Vliegend f 29½ à 29¾.

Hennepolie Ordinair f 38.

Raapkoeken pr. 1,040 st. f 68 à 73. — *Lijnkoeken* pr. 104 st. f 8 à 10½.

SCHEEPVAART EN HANDEL.

Schepen in Lading.

AMSTERDAM.

Naar GENUA en LIVORNO, het Nederl. kofschip *de Tweelingen Daniël en Wilco*, Kapt. H. F. Klein. Vertr. 24 Nov. Adres bij C. J. de Grijs en Zoon en J. de Rooy.

Naar LISSABON, het Nederl. gekop. kofschip *de Onderneming*, Kapt. J. Engelenberg. Adres bij Jan Daniels en Zonen en Arbman, en Coopman en de Wit en Lenaertz.

Naar ROSTOK, het galjasschip *Rudolph*, Kapt. C. F. Groth, van Rostok. Adres bij Hakenson Jansen en Comp.

Scheepstijdingen.

Het schip Emanuel, Kapt. Dahms, v. Bordeaux n. Antwerpen, is den 19 Nov., met verlies van zeilen, stengen, enz., te Boulogne binnengeloopen.

Het schip Speculant, Kapt. C. F. Horn, v. Rotterdam n. Stettin, is den 12 Nov. te Rendsburg aangekomen; hetzelve te diep gaande, moet een gedeelte der lading in kleine vaartuigen lossen, om te kunnen passeren.

Het schip Frans Wilkens, Kapt. K. A. de Boer, v. Osterrisoer n. Delfzijl, is, wegens tegenwind, den 9 Nov. te Christiansand binnengeloopen.

Het schip Christina Margaretha, Kapt. D. Petersen, v. Amsterdam n. Sandefiord, is den 28 Oct. in de Noordzee aangezeild, en heeft schade aan het tuig bekomen.

Het schip Livonia, Kapt. Carlson, v. Stokholm n. Antwerpen, is lek te Gothenburg binnengeloopen, en moet lossen.

Te Haltonau zijn den 19 Nov. de volgende schepen aangekomen, als: Margaretha Everharda, Kapt. Sapt, Hendrika, Kapt. de Boer, Alida, Kapt. Carst, Catharina, Kapt. Drent, en Jonge Flonk, Kapt. Flonk, alle 5 v. Rostok n. Holland, en Hendrika, Kapt. ae Groot, v. Koningsb. n. Amst.

Van Gothenburg wordt van den 14 Nov. gemeld, dat het in de Scheeren gestrande schip Ferdinand, Kapt. Flind, de vorige nacht, bij eenen zwaren storm, geheel verbrijzeld is.

BINNENGEKOMEN.

TEXEL 22 Nov. O. Z. O. — J. Hubert, Varna, Petersburg. H. J. Korter, Anna, Riga.

VLIE en TERSCHELLING, geene lijsten aangekomen.

DELFZIJL 19 Nov. J. E. de Jonge, Alida Gesina, Bremen n. Amsterdam. S. J. de Jonge, Vr. Catharina, Hamburg n. Groningen. P. H. Strackholder, Annetta, Norden n. dito. W. E. Pannenberg, Vr. Geertje, Emden n. dito.

TERMUNTERZIJL 18 Nov. J. D. Flik, Hillechonda, Dantzig. J. J. Deters, Vr. Anna, Leer.

HELVOET 22 Nov. Z. Z. O. — J. Contard, Rotterdam (S), Hâvre. — Gisteren nog: D. J. Romagnezo, Manuelita, Matanzas l. v. Vlissingen.

BRIELLE 22 Nov. O. Z. O. — Gisteren nog: D. Dirks, Frau Christine, Bergen.

MAASSLUIS 22 Nov. Z. O. — Niets.

ANTWERPEN 21 Nov. List, Cecilia, Petersburg. Witt, Anna Dorothea, Dantzig. Lamot, Neptun, Rotterdam. Petersen, Gute Hoffnung, dito. — Op de Rivier: Klasen, Maria Anna, Riga. Biesta, Jonge Abraham, Rotterd.

HONFLEUR 19 Nov. Maas, Minerva, Drontheim.

HAVRE 19 Nov. Lafasseur, Sophie, Petersburg. — 20 Nov. Boye, Maria, Udewald.

HAMBURG 18 Nov. Tampcke, Landdrost von Döring, Amsterdam.

NYBORG 14 Nov. Breckwoldt, Emelie, Randers n. Holland. — 17 Nov. Wold, Amtmand Tresgard, Nykioping n. Holland.

GOTHENBURG 12 Nov. Hallquist, Thetis, Antwerpen. — 14 Nov. Almgren, Sophia, dito. Veen, Harmonie, Amsterdam.

KOPENHAGEN 13 Nov. Möller, Scandinaviën, Amsterdam.

KIEL 12 Nov. Fisker, Oxnebjerg, Amsterd, is 15 do. n. Hull vertrokken.

FLENSBURG 17 Nov. Braun, Johanna, Amsterdam.

WARNEMUNDE 12 Nov. Voss, Heinrich Theodor, Antwerpen. Dade, Heinrich Georg, dito. Bradhering, Norma, dito. Niemann, Frederika, dito. Niemann, Balance, dito. Fretwurst, Wohlfahrt, dito. Voss, Friedrich, do. Gerloff, Carolina Amalia, dito. Zeplien, Dice, dito. Andreis, Ludwich, Schiedam. Voss, Hoffnung, Rotterdam. Niemann, Fanchon, dito. Permien, Helena, dito. Dilwitz, Eiche, Amsterdam. Peters, Carl, dito. Detlof, Christine, dito. Niemann, Sophia, dito. Konow, Magdalena, Harlingen. — 13 Nov. Ahrens, Frau Sophia, Antwerpen. Bradhering, Auguste, Rotterdam. Ahrens, Mecklenborg, dito. Permien, Anna Margaretha, dito. Niemann, Nordstern, Amsterdam. Voss, Friedrich Ludwich, dito. Fradland, Neptunes, dito. Hintzman, Taube, Harlingen. Fretwurst, Sirius, dito. Voss, Ernst en Julie, dito. — 14 Nov. Niemann, Iris, Antwerpen. Bradhering, Anna Margaretha, dito. Dade, Sophia Christina, dito. Rentz, George Philip, dito. Horn, Castor en Pollux, dito. Zeplien, Franz, dito. Studemann, Emma, dito. Saufeleben, Catharina Maria, Schiedam. Fradland, Vandalia dito. Radloff, Eleonora Charlotte, Rotterdam. Niemann, Minerva, Amsterdam. Niejahr, Orion, dito. Niemann, Anna Margaretha, dito. Langhinrichs, Hoffnung, Zwolle. Stabe, Sophia Elisa, Delfzijl. — Ter Reede: Ahrens, Eliza, Antwerpen. Voss, Belvedère, dito. Fretwurst, Gustav Carl, Rotterdam. Rentz, Amphitrite, dito. Evers, Carolina Henriette, Schiedam. Nieman, Adolph Friedrich, Dordrecht. Dade, Dorothea, dito. Permien, Harmonie, dito. Galle, Thetis, Amsterdam. Langhinrichs, Sophia, dito. Bradhering, Najade, dito.

SWINEMUNDE 13 Nov. Roskamp, Helena Geertruida, Rotterdam. Laabs, Columbus, dito. Regeser, 9 März, dito. Lengers, Johannes, Amsterdam. 15 Nov. Meijer, Hercules, Rotterdam.

WISMAR 13 Nov. Niejahr, Louise, Antwerpen. — 15 Nov. Roggensack, Adolphine, Schiedam. — 17 Nov. Vanslow, Cathinka, Antwerpen.

PILLAU 13 Nov. Schuuring, Petronella, Amsterdam. — 14 Nov. Stief, Catharina, dito.

MEMEL 13 Nov. Kasten, Helena, Antwerpen. Reetzke, Libertas, dito.

BOLDERAA 11 Nov. Jaski, Vr. Alida, Amsterdam.

UITGEZEILD.

TEXEL 22 Nov. O. F. Fokkema, 4 Gebroeders, Londen. J. Hetley, Deptford, Sunderland.

DELFZIJL 18 Nov. G. E. Broekema, Hillechina Catharina, Edam. J. L. Thaden, Vr. Catharina, Groningen n. Rusterzijl.

HELVOET 22 Nov. P. Kraay, Admiraal Jan Evertsen, Batavia. J. F. Klomp, Anthony, dito. J. Audibert, Rotterdam (S), Hâvre. K. Parrel, Harmonie, Sunderland.

BRIELLE 22 Nov. W. Norwood, Colombine (S), Londen. D. Dunlop, Batavier (S), dito.

MAASSLUIS 22 Nov. H. H. Lens, Tida Margaretha, Maldon. — Gisteren nog: T. M'Donald, Starling, Sunderland.

CROONSTAD 7 Nov. Butyn, Hoop, Rotterdam.

VAART OP DEN RIJN.

AMSTERDAM, 23 November 1838.

SCHEPEN IN LADING.

Naar Coblenz,	het schip Diana,	schipper	C. Th. Ittschert.
» Mannheim,	» » Telemac,	»	J. Andres.
» Mainz,	» » de Kust v. Brazilië,	»	J. J. Reindorp.
» Dusseldorf,	» » Germania,	»	Jh. Weerpas.
» Keulen,	» » Flora,	»	P. Hartman.
» Duisburg,	» » Vlijt en Hoop,	»	H. Kamps.
» Rijnschans,	» » Catharina,	»	Ant. Grenshauser.

Aangekomen: H. Bieltjes, Cicero, van Keulen.

KEULEN 20 Nov. *Vertrokken:* P. Meyer, naar de Neder-Main, met 1,806 ctr.; Wed. Richter, naar Mainz; J. Budberg, naar Duisburg.

Voorbijgevaren: Wed. Tillmann, van Amsterdam naar Mainz, met 3,872 ctr.; P. Muller, van Mainz naar Rotterdam, met 2,982 ctr.; H. A. Brillmeijer, van dito naar dito, met 3,340 ctr.; W. Frohm, van Amsterdam naar Frankfort, met 2,885 ctr.; Wed. Hänlein, van Rotterdam naar Frankfort, met 2,955 ctr.; J. Hell, van Rotterdam naar Rijnschans, met 2,893 ctr.

In Lading: Naar New-York, de schooner brik Verein, Kapt. F. Lange; naar Amsterdam, F. Bergholtz; naar Rotterdam, W. van Hees; naar Dusseldorf, Urdingen, Duisburg tot Ruhrort en Mülheim aan de Roer, J. W. Hack en C. Scholten; naar Ruhrort, Wezel tot Emmerick, A. Orts; naar Andernach en Neuwied, C. Schäfer en P. Rollbach; naar Coblentz en de Moezel, J. Seiler en W. Muller; naar Boppard en Bingen, A. Hartman; naar Mainz, W. Kimpel; naar de Neder-Main, J. Doni; naar de Midden- en Boven-Main, A. Kraus; naar Heilbron, F. Kuhnle; naar Worms, Mannheim, Rijnschans en Leopoldshafen, Wed. C. Muller.

CAUB 18 Nov. *Voorbijgevaren:* H. C. de Haas, van Rotterdam naar Mannheim, met 3,392 ctr.; H. Staab, van Heilbron naar Keulen, met 1,621 ctr.; J. H. Tripp, van Amsterdam naar Frankfort, met 2,730 ctr.; A. Rauth, van Rijnschans naar Keulen, met 1,546 ctr.

Rijnhoogte te Keulen 20 Nov., 8 voet, 7½ duim. Caub 19 Nov., 5 voet, 4 duim. Bingerloch 6 voet, 0 duim.

Carga-Lijsten.

AMSTERDAM.

ST. PETERSBURG, *R. J. de Jonge*, BOUGINA. 975 tz. Lijnzaad, J. Spekham Dugvis, te Zaandam.

WISMAR, *S. Bielfeldt*, FORTUNA. 25 l. Raapzaad, L. Hoyack en Co.

HAMBURG, *P. W. Pauls*, DE 3 GEBROEDERS. 19 l. Raapzaad, A. en F. Haerten; 3 k. Glas, J. Fischer en Co.; 1 k. do., Order.

G. J. Bossinga, EGBERDINA. 368 k. Suiker, J. H. Rupe en Zn.; 100 k. do., J. Mendes da Costa; 150 z. Cacao, J. M. Giroldi en Zn.

C. M. S. Meijer, ECHO. 55½ l. Raapzaad, L. Hoyack en Co.

BREMEN, *S. G. Prahm*, DE VR. JETTA. 22 l. Tarwe, A. en F. Haerten.

HOEKZIEL, *F. C. Friederichs*, DE VR. DINA. 16 l. Raapzaad, Order.

HAMBURG.

JAMAICA en ST. IAGO DE CUBA, *E. Delano*, DENMARK. 99 punch. Rum, 44 v. Suiker, 64 bl. Ceder-, 1 part. Verfhout, Graham en Co.

HANDELSBERIGTEN.

KOLONIALE EN ANDERE GOEDEREN.

ANTWERPEN 22 November.

KOFFIJ. Heden zijn 200 balen Brazil van 27 à 28 c. verkocht.

SUIKER. 700 à 800 kisten blond Havana zijn van f 17½ à f 18½ vreemde vlag afgedaan.

POTASCH. 223 vaten Amerikaansche, wegens beschadigdheid in veiling, zijn van fr. 26½ à fr. 32½ per 50 kilo verkocht.

DELFT 22 November.

BOTER. Schei f 44 à f 46; Hooi f 35 à f 36.

---

de rede, hem veelbeteekenend aanziende. Ik slaap zoo vast niet. En waarom legt gij u op den grond neder, tegen de deur van het kabinet? Gij hebt daar een hard bed gekozen.»

«Ik ben dit gewoon. Ook verlaat ik den graaf nacht noch dag.»

De Republikein, ziende, dat hij den visscher geen' schrik kon aanjagen, bewaarde het stilzwijgen, want uit overdrijving van wreedheid wilde hij liever hem tot geene bekentenis brengen. Des avonds ging JANEKIN in de keuken, bragt de dienstboden en soldaten in eene opgeruimde stemming, en plaatste verscheidene flesschen Spaanschen wijn en sterken brandewijn voor hen op de tafel. Voorts begaf hij zich voorzigtig naar den stal en zadelde een paard. Daarop ging hij naar buiten om zich van den staat van het weder en den wind te verzekeren. Het eerste was koud, doch zeer schoon, de wind gunstig.

De Republikeinen zaten aan het souper, toen hij terugkwam. Hij ging tot aan de deur der slaapkamer, die, wegens de koude, was gesloten. Door het sleutelgat, zag hij RIGNARD, voor het vuur gezeten. Hij en de zijnen schenen, door den wijn verhit, hunne gewone waakzaamheid te vergeten, en schetsten overluid met den wreeden toestand der gevangenen. JANEKIN voelde de gramschap hem naar het hoofd stijgen, en om eenen ongelijken strijd te vermijden, ging hij stil de trappen op en begaf zich in de kamer. De graaf en zijne dochter onderhielden zich met elkander voor den schoorsteen. RAOUL sprak fluisterend met de gevangenen.

«Nog drie uren geduld,» zeide JANEKIN tot de jonge lieden, «en gij zijt gered. Ween niet, mevrouw. Het uur der verlossing nadert; maar wanneer ik u zeggen zal, het is tijd: aarzelt dan geen oogenblik. Klim dan naar beneden, alle deuren zullen opengstaan, zijt, zonder om te zien, naar de rotsen van *Benaguet*. Daar zult gij mijnen zoon met eene goede sloep, proviand en uw kistje met juweelen vinden. Door de moeijelijkheid van het terrein zult gij waarschijnlijk aan de vervolgingen ontkomen; ook zal ik hier blijven om uwe vlugt te dekken.»

«Gij gaat niet met ons, JANEKIN?» riepen de graaf en mvr. DE TRÉSIGNY te gelijk uit.

«Neen, ik moet hier blijven tot het dag wordt, om alle vervolging te beletten. Het moet aldus geschieden; — anders zijt gij verloren.»

Een verward en luidruchtig geschreeuw en gezang steeg naar boven. «Zij zijn beschonken,» ging de visscher voort, «dit maakt onze taak gemakkelijker. Maar ik hoor hen in den gang; stil... daar zijn zij.»

Ieder had zijne plaats hernomen, op het oogenblik, dat RIGNARD, met zijne beide soldaten, die met hem zouden waken, binnentrad. De visscher stond voor het venster. De graaf DE TRÉSIGNY sloeg de oogen neder, om den blik zijner vijanden niet te ontmoeten. Zijne schoondochter doorbladerde een prentenboek, waarmede de kleine RAOUL zich scheen te verlustigen. Geene hunner bewegingen verried het ontwerp, waarvan hun leven afhing. RIGNARD, die gansch niet nuchter was, wierp eenen tevreden blik op die onschuldige groep.

«Het is wel,» dacht hij bij zich zelven, «nog éénen nacht zullen deze aristocraten honger lijden, en dan naar CARRIER, of naar den beul — dit is immers hetzelfde.»

Voorts begaf zich elk ter ruste. Doch welk eene verschrikkelijke rust! Met klokslag van elven stond JANEKIN voorzigtig op, en naderde het venster. De hemel was nu bewolkt, maar de wind steeds gunstig, schoon eenigzins onstuimig. In het naburig vertrek hoorde men de ademhaling van twee mannen. «De derde waakt!» dacht JANEKIN.

Hij nam van onder het ledekant van den graaf een koppel pistolen, en ging de kamer uit, op zijne bloote voeten; hij waarschuwde de gravin en haren zoon, opende de achterdeur, en maakte aldus de vlugt mogelijk.

Ten half twaalf ure wekte hij den graaf, verbrak het zegel van de kabinets-deur, en bevrijdde de twee gevangenen.

«Thans,» zeide hij, «vertrekt in aller ijl. Ik zou mijn leven geven om uwe vlugt te bespoedigen.» Alhoewel de jonge lieden, door den honger uitgeput, zich nauwelijks op de been konden houden, begaf zich het gansche gezin met den meesten spoed naar den oever der zee. «Thans,» dacht de visscher, «moet ik tot allen prijs tijd winnen; vier of vijf uren voor, en zij zijn gered.»

Hij opende zacht de deur van het vertrek, waar zich de Republikeinen bevonden. De soldaat, die de wacht hield, was, schoon half dronken, wakker gebleven en had gerucht gehoord. Hij wilde RIGNARD roepen, toen hij den ijskouden loop van eene pistool tegen zijn voorhoofd voelde. «Zoo gij u verroert,» fluisterde hem de visscher in het oor, «zoo gij een enkel woord spreekt, jaag ik u een' kogel door het hoofd.»

Van schrik bevangen bleef de soldaat onbewegelijk. De dageraad verlichtte reeds het kasteel, toen RIGNARD wakker werd. JANEKIN oordeelde nu, dat het tijd was om te vlugten. Hij vloog de deur uit, klom naar beneden, sprong op een paard, door hem in gereedheid gehouden, en verdiepte zich in het bosch.

RIGNARD werd door eene woedende gramschap overvallen, toen hij de kamers en het kabinet ledig vond. Drie dagen lang doorzocht hij de bosschen, aan het hoofd eener bende gendarmerie.

Maar zijne pogingen waren te vergeefs, want de sloep was reeds nabij de haven van *Plijmouth*, en de moedige JANEKIN had het hoofdkwartier van het koningsgezinde leger bereikt.

HET TOONEEL.

DE STADS SCHOUWBURG.

Plaatsgebrek heeft ons verhinderd vroeger verslag te doen van de representatie van Zaturdag den 17 dezer; zij is echter te belangrijk geweest, om haar geheel onvermeld te laten.

De moeijelijkheid, die tegenwoordig bestaat, om goede tenorzangers te vinden, en waarmede ook heeren commissarissen van den Stads Schouwburg te kampen hebben, heeft, dadelijk bij de aankondiging der debuten van den heer Cronau, de nieuwsgierigheid van het publiek in hooge mate opgewekt, en de digt bezette zaal getuigde, dat zij had stand gehouden. Te meer genoegelijk is het daarom, te kunnen zeggen, dat zij niet alleen voldaan, maar ook vervangen is door eene mate van tevredenheid met den debutant, die hem beroemdend en commissarissen aangenaam moet zijn. Over het algemeen was de uitvoering van het *Vrijschot* boven het middelmatige, en die van sommige nommers voortreffelijk. De ouverture was fiks. Goed noemden wij de inleiding met koor, de coupletten van Kilian en de Solostemmen van het trio; minder goed, doch redelijk wel, oordeelden wij de coupletten en aria van Casper; maar de koren, behalve dat van de inleiding, waren onzuiver en wij zouden bijkans zeggen slecht.

(*Zie verder de 4de bladzijde.*)

GRANEN, ZADEN, OLIE, ENZ.

HAMBURG 20 November.

Sedert eenige dagen is het in *Granen*, door het ingevallen koude weder, zeer stil Van *Tarwe* zijn groote toevoeren ontvangen, die, bij het uitblijven der Engelsche posten, niet dan tot verlaagde prijzen koopers zouden vinden, en waardoor er dus niets omgaat. Van *Rogge* is eene lading 120, 121 ℔ nieuwe Koningsberger tot 97 Rx. verkocht; met andere soorten is het zeer flaauw; van de Oostzee is veel, op levering in het voorjaar, op 120 ℔ tot 110 Rx. Bco. aangeboden. Voor *Garst* wordt lager geboden. Nieuwe Mecklenburger *Haver* is tot 50 Rx verkocht. *Boonen* en *Erwten* zijn goed te plaatsen. *Koolzaad* stil en onveranderd. In rood *Klaverzaad* is niets omgegaan; wit is iets lager afgegeven.

RIGA 8 November.

Voor goed *Zaailijnzaad* wordt nog aldoor 6¾ à 6⅞ Z. Rs. betaald; geringe qualiteit alleen wordt iets lager afgegeven; de aanvoer is circa 126,000 tonnen. *Rogge* zeer aangenaam; eenige honderd lasten Russische zijn op 115, 117 ℔ tot 63 à 64 Z. Rs. kontant, en tot 70 Z. Rs. met 10 pCt. voorschot, gisteren gedaan; heden is daartoe, op de hoogere prijzen van Holland, niet meer te bekomen. *Slaglijnzaad* is tot 15¾ Rs. Bco kontant, en tot 16¾ Rs. met 10 pCt. voorschot verkocht. *Hennepzaad* geldt 9¾ Rs. kontant, en 10⅞ Rs. met 10 pCt. voorschot.

STETTIN 16 November.

Tarwe is thans meer ter veil, doch nog even hoog in prijs; in loco is nieuw 128, 127 ℔ Ukermarksche en Marksche tot 74 à 75 Rx. van den zolder gedaan; aan de landmarkt blijft de prijs op 69 à 74 Rx.; sedert de aankomst van den laatsten Engelschen post, is evenwel de kooplust minder, en zijn er tot bovenstaande prijzen eer verkoopers dan koopers. *Rogge* niet aangenamer; in loco is het laatst 33½ en 33 Rx. besteed. Voor nieuwe *Garst* worden iets hoogere prijzen gevraagd. In *Haver* is niets van eenig belang gedaan. *Erwten* schaarsch. In *Raapzaad* gaat bij geringen voorraad niets om. Van *Zaailijnzaad* zijn 12,117 tonnen Rigasch, en 1,163 dito Pernausch aangekomen; laatste is tot 12 Rx., eerste tot 10¾ Rx. van boord te koop; 10 Rx. wordt voor Rigasch geboden. *Raapolie* tot 11 5/12 Rx. gedaan, thans op 11½ Rx. gehouden.

DANTZIG 13 November.

De prijzen der *Tarwe* hebben zich niet alleen goed staande gehouden, maar zijn zelfs iets hooger, doch er is, door de te hooge eischen der houders, weinig in omgegaan; voor goede *Tarwe* wordt thans *f* 650 gevraagd. In het geheel zijn 140 last van *f* 540 à *f* 590, 100 last Rogge van *f* 242 à *f* 252. 100 last witte *Erwten* van *f* 240 à *f* 245, kleine partijen graauwe zijn tot *f* 230, groene tot *f* 260, en 50 last *Garst* van *f* 150 à *f* 153 verkocht.

DORDRECHT 22 November.

De aanvoer van witte en Overmaassche *Tarwe* gering blijvende, konde men voor de puike soorten van oude en jarige vorige prijzen voor de eens. bedingen, zijnde de beste soorten van *f* 12¼ tot *f* 12¾ verkocht; mindere dito van *f* 11¾ tot *f* 11, beste nieuwe dito van *f* 11¼ tot *f* 11½, mindere soorten van *f* 9½ tot *f* 10¾, geringe van *f* 9 tot *f* 9¼, blaauwe van *f* 8¼ tot *f* 9¼, en zomer *Tarwe* van *f* 8½ tot *f* 9½ naar qual. verkocht. *Rogge* goed tot vorige prijzen af; oud Zeeuwsch en Overmaasch zakgoed van *f* 8 tot *f* 8½, nieuwe dito van *f* 7½ tot *f* 8, en klein Brabandsche van *f* 6¾ tot *f* 7¼. *Garst* vond trage koopers en *f* 3 lager; winter zakgoed is van *f* 153 tot *f* 156, gestort van *f* 159 tot *f* 162, zomer dito het zakgoed van *f* 138 tot *f* 141, en gestort tot *f* 144 verkocht. *Spelt* in één doen. Nieuwe Voer-*Haver* ging beter af, en is naar wigt van *f* 60 tot *f* 72, en zoogenaamde dikke van *f* 70 tot *f* 80 verkocht; oude Voer werd van *f* 72 tot *f* 81 gehouden. *Paardenboonen* *f* 6 lager, en van *f* 132 tot *f* 138 naar blankte en droogte verkocht. *Erwten* slap, en vorige prijzen konde men niet bedingen. *Boekweit* prijshoudend, zijnde de Bredasche voor *f* 184 afgegeven. In *Koolzaad* was geen handel; Zomerzaad is tot vorige prijzen verkocht; het zakgoed van *f* 258 tot *f* 276 naar qualiteit; mooi gestort was onder *f* 294 niet te koop. 107 à 108 ℔ Archangel *Lijnzaad* is voor *f* 264 verkocht. Inlandsch *Hennepzaad* werd voor *f* 186 vergeefs verlaten. *Raapolie* op ord. conditiën *f* 40½; contant *f* 39¼ à *f* 39½; P°. Dec. *f* 39 à *f* 39½; P°. Mei 1839 *f* 39½. *Lijnolie* op 6/w. *f* 32½; contant *f* 31½. Harde *Raapkoeken* zijn van *f* 64 tot *f* 66 naar qualiteit verkocht.

Regtzaken.

Arrondissements-Regtbank, *te* Amsterdam. *Correctionele Kamer.* *Zittingen van* 20 *en* 22 *Nov.* 1838. Voorzitter: Mr. A. BACKER JR.

In 1829 was hier ter stede het Algemeen Depôt van Manufacturen opgerigt. Bij toenemenden bloei, had de Maatschappij, in den aanvang van 1835, tot eene vermeerdering van kapitaal besloten. Dien ten gevolge werden er 50 aandeelen, ieder à *f* 1,000, geplaatst. Niet lang daarna ging de societeit aanmerkelijk achteruit, zoodat in Julij 1836 tot de liquidatie werd besloten, en vernam men, dat van het voorhanden fonds weinig of niets voor de aandeelhouders zou overblijven. De heeren T. Haerten, G. J. Pool, *nomine uxoris*, A. Harink Deterts en Mr. Th. Haerten, deden daarop, bij exploit van 5 Julij l.l., de gewezen directeuren H. Brenner, J. Beck en Mr. H. J. D. Graafland, voor de correctionele Regtbank dagvaarden.

Nadat de Regtbank, waar de zaak thans was overgebragt, het verzoek der eischers van de hand had gewezen, om eene incidentele vordering *vóór* het getuigen-verhoor te doen plaats hebben, ging Mr. B. Donker Curtius, de tegenwoordige advocaat der civiele partij, over, tot het uiteenzetten der beschuldiging, die hierop neder kwam.

In 1829 was de naamlooze Maatschappij opgerigt en bij Koninklijk Besluit bekrachtigd. Bij de Statuten was, onder anderen, bepaald, dat men geene zaken voor eigen rekening zou drijven; — geene blanco credieten geven voor meer dan *f* 3000; — geene voorschotten op goederen doen; — geene gelden ter leen geven; — geen crediet verleenen aan Overzeesche koopers. Bij de oprigting waren de heeren Asser, Dietz en Götte, tot commissarissen benoemd; de laatste was daarna door den heer Kitzingen vervangen. Het bestuur bestond uit drie directeuren. Het maatschappelijk kapitaal was eerst *f* 68000 groot geweest, en later op *f* 100,000 gebragt. Van de winst werd, na aftrek van den vasten interest à 5 pCt., de helft aan directeuren toegekend, terwijl de andere helft gedeeltelijk als extra dividend uitgedeeld, gedeeltelijk tot reserve geformeerd werd, die op *f* 10000 zou worden gebragt en gehouden. De Statuten bepaalden al verder, dat de jaarlijksche balansen niet door commissarissen, maar alleen op eene algemeene vergadering van deelhebbers konden worden goedgekeurd. De verrigtingen der commissarissen waren daarenboven gratuit, terwijl ieder Directeur een vast inkomen van *f* 2,000 genoot. Eindelijk bepaalde art. 18, dat de Maatschappij zou worden gedissolveerd, zoodra er een verlies van 25 pCt. bestond.

In den aanvang van 1835 werd door de directie een rapport voorgedragen, waarin de Maatschappij als steeds vooruitgaande en in vollen bloei werd voorgesteld. De netto winst zou op 31 Dec. 1834 *f* 14,192.23 hebben bedragen. Het reserve-fonds was nu geheel tot stand gebragt. Men deed daarenboven eene belangrijke uitdeeling, en gaf de verzekering, dat in volgende jaren de halve winst geheel aan de actionarissen zou worden uitgedeeld. Het voorhanden kapitaal was evenwel ongenoegzaam, voor de belangrijke zaken, die men dreef. Alles beloofde vermeerdering en uitbreiding. Men wilde niet langer van de caprices van kassiers en bankiers afhangen, en proponeerde dus eene vermeerdering van kapitaal. De aandeelhouders, door dit schijnschoon rapport bedrogen, gaven hunne toestemming. De Koning, evenzeer misleid, bekrachtigde het plan. Men zond circulaires, en beriep zich daarin op het rapport van 1834. De eischers lieten zich hierdoor verleiden en namen de aandeelen boven *pari*, daar men voor ieder *f* 66.67 liet betalen, omdat de nieuwe aandeelhouders dan tevens deel in het reserve fonds verkregen.

Spoedig evenwel bleek het gepleegd bedrog. Bij eene missive van 2 Maart 1836 werd de algemeene vergadering uitgesteld; doch men betaalde nog de interessen tot 31 Dec. 1835 toe. Dit geschiedde slechts, om de eischers in slaap te wiegen. Den 29 Julij ontving men een' tweeden brief, waarin men de belanghebbenden dringend en instantelijk tot eene algemeene vergadering uitnoodigde, voor den ongunstigen toestand openlijk uitkwam, en erkende, dat er questie van ontbinding bestond. Op die vergadering bleek het dan ook, dat de zaken reeds beneden de 25 pCt. stonden, en men besloot tot de liquidatie, nog geen jaar nadat de eischers hun geld hadden gefourneerd. En thans had men van ter zijde vernomen, dat er *niets* meer overig was.

De beklaagden hadden dan ook het gepleegde bedrog erkend. Jer. Beck, die als directeur zijn ontslag had [illegible] *[illegible] pu avoir de [illegible]* [illegible] *lequel on n'aurait pu cheminer.* Evenzeer hadden de beklaagde directeuren, bij een nader rapport, niet kunnen ontkennen, dat het deficit sedert de laatste jaren steeds was vergroot, en, onder anderen, aan het oordeel der vergadering de vraag onderworpen, op welke wijze de houders der nieuwe actiën zouden schadeloos gesteld worden. Uit dit alles volgde, dat de beklaagden, door het maken van eene valsche balans en het geven van een onwaar rapport, een imaginair crediet hebben opgewekt, en door het verspreiden van dit rapport, de eischers tot deelneming hadden overgehaald. Dien ten gevolge concludeerde de civiele partij, dat de gedaagden zouden worden verklaard schuldig aan *afzetting* en *bedrog* (*escroquerie*) en veroordeeld tot teruggave der geëscroqueerde som, ten bedrage van 1066.67, voor ieder aandeel.

Uit het getuigenverhoor der commissarissen bleek hoofdzakelijk, dat de balans, voor zoo veel men dit in een dergelijk etablissement kon nagaan, overeenstemde met de boeken, en de in winst en verlies gebragte posten genoegzaam waren gejustificëerd; — dat de conceptbalans van 1835 niet was goedgekeurd; — dat er bij die gelegenheid onaangenaamheden tusschen commissarissen en directeuren hadden plaats gehad, bepaaldelijk over eenige handelingen der laatsten tegen de statuten; — dat er toen door een' bediende van het huis Goll en C°. eene nadere balans was opgemaakt, sluitende met 31 Mei 1836, en welke een verlies van meer dan 25 pCt. opleverde; — dat zij niet wisten, dat eenige beleeningen gesloten waren, en ook niet konden zeggen, dat er op de balans van 1834 insolvente debiteuren voor goed gebragt waren; — dat het aantal debiteuren jaarlijks vermeerderde, doch dat dit een natuurlijk gevolg was van den vermeerderden omzet; — dat het maatschappelijk kapitaal, even als de reserverekening, grootendeels in credieten bestond, en dat eindelijk de directeuren, doch eerst na 1835, zich zelven voor eene som van *f* 20,000 hadden gedebiteerd, en alzoo op zich hadden genomen de schade, door hunne handelingen tegen de statuten veroorzaakt.

De beklaagden persisteerden in hunne opgave, dat de balansen en rapporten volkomen naar waarheid waren opgemaakt, zoo als men dit sedert jaren gewoon was; — dat ieder boekjaar eigen nadeel gewoon was te dragen; — dat men reeds in 1832 het kapitaal had uitgebreid met gunstigen uitslag; — dat men in 1834 eene nieuwe vergrooting voorgesteld had om met meer gemak te kunnen handelen, en tevens de relatiën bepaaldelijk in Engeland uit te breiden. Zij erkenden verder in sommige opzigten tegen de statuten te hebben gehandeld, doch hadden de schade hiervan zelve gedragen. Van het flatteren eener balans was slechts vooronderstellender wijze gesproken, en het doelde *baarblijkelijk* niet op die van 1834, maar op het nooit goedgekeurde concept van 1835. De overige uitdrukkingen dier brieven bevatten de beschouwingen der gedaagden, zoo als zij de zaken *tijdens* de liquidatie, en dus door de ondervinding teleurgesteld, inzagen. Eindelijk waren de boeken en bescheiden thans in handen van de heeren Brenner en Kitzinger als liquidateurs.

De procureur Dammers nam daarop eene incidentele conclusie voor de eischers, strekkende, dat de beklaagde Brenner, als liquidateur en bezitter der boeken en bescheiden, zou worden veroordeeld om aan de eischers visie van die boeken te geven; dat tevens de getuigen zouden worden gelast de in hun bezit zijnde stukken te exhiberen, en dat de zaak ten principale tot zoo lang zou worden uitgesteld, dat de gedaagden bij faute van dien tot eene schadeloosstelling veroordeeld en zelfs bij lijfsdwang zou kunnen worden geconstringeerd.

Mr. B. Donker Curtius adstruëerde deze conclusie, vooral op grond, dat die boeken waren een materiëel bewijs van het hoogste belang, dat men zonder dat niet over de merites der zaak kon oordeelen, terwijl de getuigenverklaringen daardoor onvolledig waren. Dat de wet, aan de civiele partij eene actie toekennende, ook het regt gaf om van alle bewijsstukken communicatie te vragen. De eischers zijn als aandeelhouders medeëigenaren van een materiëel bewijs. De liquidateurs bezitten uit hunnen naam. Zij vragen dus slechts den toegang tot hun eigendom. Art. 11 van het Wetboek van Koophandel is daarenboven beslissend. De exhibitie van boeken wordt daar in alle geschillen over Vennootschap bevolen.

(Plaatsgebrek noodzaakt ons, om het verdere gedeelte van dit verslag tot ons Nommer van morgen uit te stellen.)

HET TOONEEL.

DE STADS SCHOUWBURG.

(Vervolg van het Mengelwerk.)

Max (de heer Cronau) zingt zuiver en verstaanbaar, en de voordragt zijner aria was verdienstelijk, vooral in het midden; aan het slot zouden wij haar krachtiger gewenscht hebben. Het tweede bedrijf echter behaagde ons nog beter dan het eerste. Aenchen droeg hare aria hoogst bevallig voor, en die van Agathe werd met ongemeen veel kracht en dramatisch gevoel gezongen; het duët van Agathe en Aenchen was mede zeer verdienstelijk; doch het trio van deze vrouwen met Max ging alles te boven, en wij herinneren ons niet de uitvoering daarvan dikwijls beter te hebben gehoord. Ook de scène in den Wolfskuil werd goed uitgevoerd; Max droeg de zoo moeijelijke intonatiën zeer zuiver voor, en daarbij was het spel van Casper ongemeen verdienstelijk. In het derde bedrijf zong Agathe hare aria voortreffelijk. Wij misten dáár met ongenoegen het solo der violoncel; doch de bekwame zangeres trof zoodanig het gevoel der aanschouwers, dat geheel het publiek als met stille aandacht aan hare stem hing, en het gemis dier solo waarschijnlijk door niet velen werd opgemerkt. Geen wonder, dat zij aan het slot dier aria van alle rangen werd toegejuicht. Ook Aenchen zong hare aria, met obligate alt, allernaïfst en piquantst; doch de solopartij der altviool viel allerongelukkigst uit en matigde den bijval, die ook haar anders ten deel zou zijn gevallen. Allerliefst waren de coupletten met koor van de strooimeisjes. Beneden alle kritiek was daarentegen het jagerkoor. Al de solopartijen van het finale waren vrij goed; doch de koren vielen somwijlen niet op hunnen tijd in, en waren ook niet altijd zuiver. Dit alles nu bijeenvattende, schromen wij niet, in spijt der gebreken, te zeggen, dat de uitvoering van het *Vrijschot* ditmaal zeer voldoende is geweest, en dat de heer Cronau ons zoude voorkomen van groot nut te kunnen zijn voor ons zangspel.

Eene aanmerking moge wij niet verzwijgen; zij is, dat het ons gehinderd heeft den heer Cronau, aan het slot, in verlegenheid gebragt te zien door den orkestmeester, die het *largo* voor het slot in de beweging instelde van een *allegro*; hetgeen den zanger zeer ligt van zijn stuk had kunnen brengen, en bovendien eene ongehoorde verminking is van de voortreffelijke muzijk van Weber. Wij twijfelen, of de anders bekwame orkestmeester deze muzijk wel begrijpt, en gelooven, dat hij er geen in behagen heeft, daar hij ons voorkwam, bij het dirigeren slechts op de partituur te letten en voorts de zangers en het orkest aan zich zelven over te laten.

De decoratiën van den Wolfskuil komen ons voor eenigzins verwaarloosd en slecht geärrangeerd; het tooneel is ook te helder, en de werking der machines gebrekkig, zoodat van de wilde jagt bijkans niets wordt gezien. Ook de kruipende beeren, de langzaam voorbij stappende geraamten, en andere soortgelijke bekende en afgeleefde voorwerpen, die duizend en duizendmalen in arlekijnsballetten gefigureerd hebben, maken hier geenen indruk, en komen, immers zoo bedaard en afgemeten, op den stormachtigen en wilden duivelen-sabbath niet te pas. Daarentegen doen de spookachtige voorschermen en kruisende bliksemstralen eene goede uitwerking.

De volle zaal leverde het bewijs op, dat men ook in den Stads Schouwburg wel opera's wil komen hooren, en de levendige bijval getuigde, dat het zangspel ook dáár kan voldoen. Enkele blijken van afkeuring meende men aan kabaal te moeten toeschrijven; het is echter mogelijk, dat zij het spel van den debutant betroffen, hetwelk inderdaad nog veel te wenschen overlaat. Over het algemeen echter zijn onze zangers, (de heeren Neitz en Majofski uitgezonderd.) zoo weinig acteur, dat niet hij alleen, maar zij allen in dat opzigt, bij onze bekwame zangeressen verbazend afsteken, en het, bij eenige studie, niet zwaar kan vallen, om althans hen zeer spoedig op zijde te streven.

Wij meenen van deze gelegenheid te moeten gebruik maken, om de aandacht van het kunstminnend publiek dezer hoofdstad te vestigen op de *Soirées Musicales*, welke, elken Vrijdag avond, door de medewerking van het corps muzijk van de afdeeling Kurassiers N°. 9, onder de leiding van den verdienstelijken kapelmeester Schmidt, in de Zaal van *Frascati*, plaats hebben.

Verleden Vrijdag waren wij in de gelegenheid daarover te kunnen oordeelen, [illegible] met genoegen op, de juistheid en harmonie, waarmede de verschillende op het programma aangekondigde stukken werden uitgevoerd; hetgeen te meer bewondering verdient, daar het anders zeer moeijelijk is, om met koperen blaasinstrumenten eene gelijke en zuivere stemming in acht te nemen en de piano's en forte's behoorlijk vol te houden. Het vrij talrijk opgekomen publiek bleef ook niet in gebreke, om door herhaalde en levendige toejuichingen deszelfs tevredenheid op de ondubbelzinnigste wijze aan den dag te leggen.

Ook van het *Théâtre des Variétés*, in den *Grand Salon* op het Rok-in, kunnen wij gunstige melding maken. De heer Duport ontziet geene moeite, om, zoo veel mogelijk, elken avond aan het publiek nieuwe genoegens aan te bieden, en alzoo door de meeste verscheidenheid den naam van zijnen Schouwburg getrouw te blijven.

De vele bezoekers zijn de beste warborg, dat men zijne pogingen naar waarde weet te schatten, en dat aan zijne tooneelvoorstellingen den verdienden bijval te beurt valt, terwijl de Herculische en Gymnastische Kunstverrigtingen van den heer Etienne, alsook het Hout- en Stroo-Instrument van den heer Grünwald, gedurende de tusschenpozen, nog bijdragen om het genoegen der toeschouwers in eene ruime mate te vermeerderen.

Advertentiën.

Schouwburgen, Concerten EN PUBLIEKE VERMAKELIJKHEDEN.

STADS SCHOUWBURG.

Zaturdag 24 November 1838. MENSCHEN VORMEN VOLKEN, Tooneelspel in 5 Bedrijven, met een Voorspel, door Jonkheer *Johan Warin*. Nooit vertoond. Gemonteerd door den Balletmeester *A. P. Voitus van Hamme*, Muzijk van den Heer *A. Berlijn*. Gevolgd door: EEN GROOT DIVERTISSEMENT, door den Balletmeester *A. P. Voitus van Hamme*, waarin door de eerst sujetten zal worden gedanst.

Ten Zes ure op het Tooneel.

THEATRE FRANCAIS.

Sous la direction de Monsieur BAUDOT. N°. 29 de l'Abonnement.

SAMEDI 24 Novembre 1838, pour la troisième réprésentation de Mr. *Monrose*, premier Comique et Sociétaire de la Comédie Française: LE MARIAGE DE FIGARO, Comédie en 5 Actes, par Mr. *Beaumarchais*. Mr. *Monrose* remplira le rôle de Figaro. Le Spectacle commencera par: LE CHAPERON, Vaudeville en 1 Acte, par Mrs. *Scribe* et *Paul Duport*.

On commencera a 6½ heures précises.

DEUTSCHES THEATER. *In der Amstelstrasse.*

Bei aufgehobenem Abonnement.

Sonnabend 24 November 1838. (Neu einstudirt): DIE FREMDE, Grosse Oper in 2 Abtheilungen, Musik von *Bellini*.

Anfang um 7 Uhr.

GRAND SALON. Théâtre des Variétés.

Zaturdag den 24 November 1838. NIETS EN IETS, OF DE VIJF GESTORVENEN, Vrolijk Blijspel met Zang in één Bedrijf. Na hetzelve: NIEUWE HERKULISCHE en GYMNASTIEKE KUNSTVERRIGTINGEN, uitgevoerd door de Familie *Etienne*. Tot slot: DER LISTIGE NICOLAS, ODER DOMESTIKEN SCHWÄNCKE, Kluchtspel van *Alexandre*, waarin de Heer *Grünwald* vijf onderscheidene karakters zal vervullen.

De [illegible] voor ieder Persoon is 75 Cents, welke in vertering zal worden aangenomen. *Aanvang ten 7½ Ure.*

GROOT FRASCATI.

Zondag den 25 November 1838. SOIRÉE MUSICALE *à la Strauss*, volgens Programma, aan het Locaal verkrijgbaar.

Aanvang des avonds ten 7½ Ure.

TE AMSTERDAM, BIJ C. G. WITHUYS, VERANTWOORDELIJK UITGEVER EN DIRECTEUR.

GEDRUKT BIJ A. ZWEESAARDT.